

Velja po pošti:
Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . „ 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . „ 29.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . „ 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.70
Sobotna izdaja:
za celo leto . . . „ 7.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 9.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 12.—

SLOVENE

Inserati:
Enostolpna poltivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . „ 15 „
za trikrat . . . „ 13 „
za večkrat primeren popust.
Poručna označila, zabivala, osmrtalec itd.:
enostolpna poltivrsta po 2 v vin.
Poslano:
enostolpna poltivrsta po 40 vin.
Izhaja vsak dan, izvenemki ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani

Deželna elektrarna na Završnici.

Zgradba deželne elektrarne na Završnici po programu uspešno napreduje. Akumulacijski nabiralnik se sedaj že dobro vidi. Nasip, ki obsega 105.000 m³ vode — lično planinsko jezero — bo kmalu gotov. Mogočni jez je večinoma že narejen v temelju, samo en del v dolžini 6 m dela težave pri fundiranju.

Pri zgradbi so lastne delavnice, v katerih se tudi izdeluje potrebno železno orodje v lastni režiji. Sploh se je delo v lastni režiji jako dobro obneslo. Dela se solidno in veliko ceneje, nego je bilo proračunano. Pri tem se ta jako obsežna zgradba lahko v vsaki posameznosti prilagodi posebnim razmeram, ki se med delom pokažejo.

Pesek za beton, ki ga Završnica sama izpira, je prvovrsten. Koozirov je napeljan dotok Završnice—Rečica, ki oddaja svojo vodo do konca delovne proge pri zgradbi centrale ob Savi.

Rov skozi hrib je sedaj popolnoma dodelan in zgrajen v pravilni obliki. Dodelan je tudi veliki vodohran ob koncu rova, visok 24 m, v katerem se bo najprej zbirala voda, ki pride iz tlačnega rova, da odtod po ceveh šine doli v globino. Proga, koder bodo položene cevi, se že natančno vidi. Temeljne podlage za cevi so že betonirane in sedaj se delajo nastavki, na katerih bodo cevi montirane.

Centrala ob Savi je v temeljih gotova. Varnostna zgradba ob bregu bo zabranila, da bi Sava tudi pri visokih vodah poškodovala napravo. Dogotovljeni so v močnih železobetonskih konstrukcijah pglavitni deli, na katerih bodo montirani veliki stroji: tri turbine, generatorji itd.

Ker je najtežji del zgradbe dovršen, bo ostalo hitro napredovalo.

Centrala leži 80 m pod gorenjsko ravnino, in sicer ob vznožju silno strmega hriba na dosedaj popolnoma nepristopnem kraju. Vsled tega je bilo treba zgraditi vzpenjačo, po kateri se bo gradbeni material in pozneje težki stroji dovažali k centrali. Vzpenjača je gotova in jako dobro funkcionira. Posebnost te naprave je, da se radi različne strmine na progi različni pritisk na vozove vzravna s tem, da se en vagon napolni z vodo, ki jo potem na polovici vožnje, ko potrebuje manjšo težo, zopet odda.

Tudi prehoda pod železnico in pod državno cesto sta že gotova. Ker je manjkalo za dovažanje materiala pripravnih poti, se je zgradila primerna cesta od državne ceste do vzpenjače. Poleg železniškega tira se betonira fundament, na katerem bo postavljeno veliko dvigalo. To dvigalo bo iz železniških vagonov dvigalo železne dele strojev in jih prelagalo na vozove male dovladne železnice, s katero se bodo ti tovori prepeljali do vzpenjače in po tej spuščali k zgradbi centrale.

Vsa ta pripravljala dela so postala mogoča šele po dolgotrajnem obravnavanju in pogajanju z interesi in raznimi oblastnimi. To je najbolj zadrževalo zgradbo. Sedaj so pa vsa ta najmučnejša in najdolgotrajnejša predela gotova in zgradba se bo mogla nemoteno dokončati.

V kratkem se začne za občinstvo najinteresantnejši del zgradbe, ko pridejo stroji. Za enkrat se položi od vodohrana do centrale ena sama cev, ki bo prvi zahteve konsuma zadostovala. Takoj ko se konsum dvigne, se bo montirala druga cev z drugim generatorjem. Za nadaljnje dviganje konsuma je že preskrbljeno, da mu bo mogoče v najkrajšem času zadostiti v poljubni višini.

Tvrdke, ki izdelujejo stroje, bodo kmalu začele z odpošiljativjo. Najprej pridejo tlačne cevi, za katerih montiranje se že vse pripravlja.

Vodne razmere na Završnici so se skozi celo zimo opazovale z natančnimi aparati. Ta opazovanja so dognala, da je Završnica jako stalna in ima povprek tudi v najslabšem času mnogo večjo vodno množino, nego je bilo računano v prvem projektu, ki je bil jako previdno sestavljen in je računal z najmanjšimi množinami.

Po mnenju strokovnjakov je ta naprava naravnost zborna in se pri njej uporabljajo vse znanstvene in praktične pridobitve najmodernejše tehnike na vodogradbenem polju.

Zgradbo si je na veliki ponedeljek ogledal gospod deželni glavar dr. Ivan Šusteršič, ki je bil z napredkom zgradbe jako zadovoljen. V torek so se vsa do sedaj izvršena dela natančno ogledala. Deželni odbornik dr. Evg. Lampe s stavbnim nadsvetnikom Klinarjem in stavbnim svetnikom Geilhoferjem je pregledal celo napravo. Ogleda sta se udeležila tudi kanonik Ivan Sušnik in deželni poslanec Evgen Jarc. Konstatiralo se je, da je tako v tehničnem kakor tudi v finančnem oziru zgradba po-

polnoma primerna in kaže glede rentabilnosti vedno ugodnejšo perspektivo.

Umljivo je, da občinstvo, ki tako velike zgradbe še nikoli videlo ni, tudi zgradbe deželne elektrarne na Završnici ne more umeti in se vsled tega razširjajo vsak hip — večinoma iz nevednosti — čudne govorice.

Dostop na stavbišče je sedaj občinstvu prepovedan deloma radi nevarnosti terena, deloma zato, da se zgradba ne moti in tudi, da se prepreči vsako zlobno poškodovanje naprav, kar se je od hudobne roke že večkrat poizkušalo.

Po otvoritvi bo pa deželni odbor izdal dve publikaciji, eno za tehnike in višje izobraženo občinstvo, in eno ljudno razpravo o deželni elektrarni, ki se bo razširila med ljudstvom.

Boj Združenih držav proti Mehiki.

Prvi spopad med severoameriškimi državami in Mehiko se je že izvršil. Po kratkih bojih je severnoameriška mornarica zavzela Veracruz ter ga zasedla. Zapolnila je tudi bojni material, ki je bil v skladiščih za Huerto. S tem so se začele sovražnosti brez kake vojne napovedi. Unija menda meni, da vojne napovedi ni bilo, ker je šlo le za vstaje. Vsled tega dogodka je kaka popustljivost na strani Unije ali Hurte če ne že ravno onemogočena, vendar pa zelo otežkočena. In tako se je pričela v Ameriki nova vojna, vojna Združenih držav proti Mehiki.

Da bo prišlo do tega, je bilo jasno že davno. Samo politiki sedanjega predsednika Wilsona je pripisovati, da se je smodnik vnel tako pozno. Že leta je Unija pospeševala pri svojem slabšem sosedu zmešnjave in nemir. To pa zato, da bi Mehika primerno dozorela za ekspanzivno politiko Unije. Povod k sedanjim zapletljajem ni morda to, ker Huerta ni hotel pozdraviti unijske zastave — ta je samo navidezen — pa pa dejstvo, da hočejo (yan-kiski) prevladovati na vseh ameriških trgih. Imeti hočejo za svoje gospodarske pozicije primerna jamstva z medsebojnimi pogodbami, na podlagi katerih bi imeli severni Amerikanci znatne carinske olajšave, od katerih naj bi bile evropske države izključene. Posebno vlogo igra pri tem Rockefellerjeva kapitalistična zveza, ki hoče svoj petrolejski boj raztegniti tudi preko mehi-kanske meje in hoče doseči, da bi mehi-kanski petrolejski vrelci ne prehajali v tuje roke, ki bi ogroževale njegov monopol. Predsednik Wilson je skušal sicer sprva zadrževati tajne manipulacije trustov, danes pa je brezdvomno, da ga bo javno mnenje prisililo braniti z železom in

krvjo interese velekapitalistov kakor interese domovine. Yankeejem se zdi tudi nevtravno ozemlje ob panamskem prekopu samo kot neka postojanka Unije. Z istimi sredstvi, s kakršnimi sedaj nastopajo proti Mehiki so delali svojčas tudi v Teksasu, Kaliforniji, Ariconi in Novi Mehiki. In preteklo leto je vpliv Združenih držav zelo napredoval v srednji Ameriki. Z Nikaraguo so sklenile pogodbo, da se ne sme skozi to deželo graditi noben morski prekop od kake tuje države. Severna Amerika posega v finančno gospodarstvo sosednjih držav vedno na ta način, da se sčasoma razvije brezdvomno iz tega nekako vladujoče varuštvo. V popolno zvezo severni Amerikanci ne menijo sprejeti Mehike, ki ima prebivalce večinoma indijanskega pokolenja. Panamerikanizem se zadovoljuje kakor na primer pri Kubi z nekakim vrhovnim varuštvom, ki daje sredstva in pota za omejitve vpliva vsake neameriške države.

Razvoj dogodkov v Mehiki je značilen. Kakor jastreb je planil svojčas severoameriški kapital na Mehiko, gradil neštete železnice, rudnike, tovarne, ceste, vodovode itd. ter ustanovil nešteto bank. Mehika je vsem tem podjetjem šla precej na roko. Toda slast severnih Amerikancev je vedno bolj naraščala. Že pod Porfirijem Diazem so zahtevala velepodjetja vedno večjih koncesij, čemur pa takratni predsednik ni ugodil. Tudi medsebojni tarif je Diaz odklonil. Velekapitalu je bilo to povod, da je delal proti Porfiriju Diazu z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi in revolucijo, ki je nato nastala, so netili nemalo yankeeji.

Trustom je bilo na tem, da nudijo Združenim državam povod za posredovanje. Odkar je bil prejšnji predsednik, so vedno delali na to, da ni došlo v deželi do miru in da je Mehika ležala vedno bolj v anarhijo. In tako so trusti dosegli, da je morala končno Unija poseči vmes, kar bo imelo za posledico varuštvo nad Mehiko. Sredstvo k namenu je bilo pospeševanje anarhističnih pojavov, napadov na življenje in imetje tujcev, ne glede na to, ako so bile med njimi tudi nekatere ameriške žrtve. Zadnje je bilo zelo ugodno, da je lažje začela Unija posredovati. In k vsem se pridruži še dejstvo, da je Huerta razžalil ameriško zastavo, ker je ni hotel pozdraviti. To je izbilo dno sodu bojevitih yankeejev. Trustovi magnati so torej dosegli svoj cilj kakor doka-zujejo boji v Vera Cruzu in neodvisnosti Mehike je morebiti odbila zadnja ura.

Kako se bodo te stvari nadalje razvile, je težko prerokovati. Moč Združenih držav tiči sedaj v njenem brodomju. V vojni z Mehiko pa pride v poštev večinoma le

LISTEK.

J. V. Slavin:
Razor.
Slika iz davnih dni.
(Dalje.)

Radegost se je obrnil hipoma k tujcu. Njegov glas se je tresel, ko je vprašal: »Povej mi, gost, ali iščejo tebe?«

Tujec se je obrnil od okenca. »Da, mene zasledujejo,« je odvrnil mirno. »Učil sem v sosednjem selu vero v pravega Boga. A napadli so me s kamenjem, našantani od žreca Perunovega. A Bog me je rešil in me je privedel čudežno v tvojo hišo. Ni hotel, da bi že poginil njegov svečenik.«

Krčevito se je prijel Radegost za rob fajorjeve mize. »Kaj sem storil?« je zastokal. »Svetlo je gostoljubje, a ostudna kot kača je črna laž... Bogovi, kaj naj storim?« — Hrum in vpitje je dospelo že blizu. Zdelo se je, da se ustavila vsa tolpa pred hišo starešine Radegosta. »Gorje mi, gorje mi!« je še zaklical Radegost. Potem pa je stopil negotovih korakov iz hiše. Nabrala se je tam tolpa ljudi, ki je kričala in je že hotela vlomiti v hišo.

¹ Zreci so se imenovali svečeniki starih, poganskih bogov.

»Česa želite?« je zagrmel starešina Radegost, ko je stopil na prag. Tolpa je utihnila za hip, ko je zagledala svojega starešino. Potem pa je jela vpiti tako, da je prekričal drug drugega. »Nevernega svečenika iščemo, nevernega svečenika zahtevamo! Smeši naše sinje bogove in čara okrog s sovražnimi znamenji... Do tvoje hiše, starešina, vodijo njegovi sledovi. Daj ga nam, da ga pobijemo s kamenjem!«

A Radegost je dvignil svojo orjaško roko in je potisnil nazaj prvega, ki je silil k vratom. »Kaj hočete tu?« je zakričal. »Jaz sem starešina Slovenov, in bogovi žive v mojem srcu kot v vašem. Kaj hočete? Poberite se in iščite nevernega svečenika na daljnem polju! Naj vodijo njegove sledi do moje hiše, a moja hiša je čista pred sinjimi bogovi.«

Pač se je umaknila tolpa; a razburjeni glasovi so še vedno ponavljali: »Do tvoje hiše, Radegost, vodijo njegovi sledovi. Daj nam nevernega svečenika, Radegost!«

A starešina je stal še vedno na pragu z dvignjeno roko. Njegova orjaška postava se je zdela v temi še večja, še veličastnejša. »V moji hiši ne bodele našli tujega žreca,« je zaupil še enkrat. In tedaj se je pričela tolpa umikati. »Vera tvoji besedi, starešina Radegost,« je zaklicalo nekaj glasov. Potem pa se je razgubila tolpa v temi. Le sem iz polja je bilo še čuti glasove, dokler niso tudi ti umolknili sredi

tihe noči. Gorele so jasne zvezde na visokem nebu, in mehak pomladanski vetrec je vel preko širne ravnine.

Starešina Radegost se je naslonil ob zid. Glava se mu je sklonila na prsi, in tako je slonel tam dolgo, dolgo nem in kakor mrtev.

Ko je ponehal zunaj šum, je ukresala gospodarica Božena ogenj na levi. Svetloba gorečih trsk je razsvetlila prostorno izbo. In tedaj je zagledala Božena svečenika. Stal je kraj mize in se je smehljaj mirno. Kraj njega pa je stal Borut in je gledal napeto v vrata, kakor da bi pričakoval, kdaj se vsuje tolpa v hišo. Svečenik je položil roko na njegovo glavo, kot bi ga hotel varovati zlega.

»Vihar se je polegel,« je izpregovoril naposled tujec. »Bog varuje svoje služabnike.«

A tedaj so se odprla vrata in v sobo je stopil Radegost, blede kot zid. Mračno je gledal na gosta, in ko je zapazil, da drži roko na Borutovi glavi, je stopil hitro bliže. Molče je prijel sina za roko. V sosedno čimnato ga je peljal. Potem pa se je vrnil. Temno je pogledal svečenika pa je izpregovoril z mrtvim glasom: »Zaradi tebe sem lagal danes prvič v svojem življenju. Sveto mi je gostoljubje in življenje dam za svojega gosta. In gorje mi bo zaradi tega. Danes si moj gost, a jutri se lahko že srečava kje na svobodni draži. In takrat mi boš dal

račun. — Sedaj pa pojdi počivat. Tam je tvoje ležišče. Bogovi naj ti pošljejo sladke sanje.«

Radegost je snel s stene lok in tul; prijel je ženo za roko, pa jo je peljal iz sobe. »Postreži tujcu z jedjo in pijačo,« je velel. »Jaz grem na lov — ne morem spati s tem gostom pod eno streho, ne morem.« — Naglo je odšel nato iz hiše in je izginil v črni noči...

Ko se je vrnil drugo jutro ob prvem svitu domov, ni našel več tujega svečenika v hiši. Že pred polnočjo je izginil iz izbe in se je napotil v daljni svet. Bled in izmučen je bil Radegostov obraz. Oči so mu bile trudne. Razposlal je takoj, ko je vzšlo nebeško solnce, svoje urne posle okrog po dolini. Klical je proste kmete na zborovanje.

Dve pedi se stalo solnce od zelenih gor. In takrat so bili zbrani že vsi kmetje pod široko lipo, ki je stala mogočno sredi polja, pol ure hoda od osojskega jezera. Vstal je med njimi starešina Radegost. Ni več stal ponosno kakor prej pred njimi. Sključen mu je bila postava in lice mu je bilo blede. »Sloveni,« je izpregovoril počasi in trudno, »danes bodele sodili svojega starešino, ki stoji zdaj pred vami in se obtožuje grdega prestopka. Zasledovali ste sinoči tujega žreca, ki je smešil naše bogove. Njegovi bežeči sledovi so vas vodili do moje hiše. A vstal sem jaz, pa sem

armada na suhem, in kakor znano, ni Unija vojaška država, vsled česar nima za svoje osvobodilne namene pravih sredstev na razpolago. To bi znalo akcijo proti Mehiki samo zavleči in trajno bi se Mehika tudi ne mogla upirati Uniji.

Ne bilo pa tudi ne mogoče, da bi ta popolnoma ameriški konflikt med Združenimi državami in Mehiko ne postal svetovni konflikt, ker bi znalo sovražno stališče Japoncev povzročiti Uniji marsikake neprijetnosti. Čuje se, da je 10 japonskih bojnih ladij odplulo v mehiške vode, da varujejo interese japonskih podanikov in da je mogoče, da obstoje med Japonci in Mehikanci kake zveze. Znano je, da se Japonska in Združene države ne razumejo posebno dobro in da je v l. 1912. do 1913. konflikt med Japonci in Unijo zavzel zelo nevarne oblike. Japonska ne more in ne bo preboleti, da je Japoncem prepovedano naseljevanje v Severni Ameriki, ker se jim jemlje tako priložnost zaslužka. Ne sme se tudi pozabiti, kakšen vtis so napravile svoj čas na Japonskem vaje ameriškega atlantskega brodovja v Tihem morju. Tudi aspiracij Japonske na Filipine se ne sme pozabiti. In ako išče Japonska prilike za nov konflikt z Unijo, potem gotovo nima ugodnejše prilike kot sedaj. Japonska goji že več let z Mehiko politične zveze in je menda dobavila v Mehiko zelo velike množine orožja. Da tiči za celo zadevo nekaj več, se more sklepati tudi iz neverjetne drznosti Huerte, ki bi se namram veliki severno - ameriški republiki gotovo ne počutil tako varnega, ako bi ne računel na gotove stvari. Možnost komplikacij je tu, kakor tudi ni absolutno izključena možnost mednarodnih zapletljivosti.

Vse to je morala Unija upoštevati, preden je začela nastopati proti Mehiki z orožjem.

KAJ JE Z DRŽAVNIM ZBOROM?

Z Dunaja se poroča, da je v socialno-zavarovalnem odseku zastopnik vlade sekčni načelnik Wolf člane odseka zaupno prosil, naj prej ko mogoče dokončajo posvetovanja o socialnem zavarovanju, da lahko služi poročilo odseka kot temelj novi vladni predlogi, ki bi se predložila novi poslanski zbornici. To tolmačijo tako, da namerava vlada državni zbor razpustiti in razpisati nove volitve. Socialno-zavarovalni odsek je že predlog razven tretjega poglavja, ki se peča z jezikovnimi vprašanji, rešil. O tretjem delu se prične pododsek danes posvetovati.

DR. KRAMAŘ O TRIALIZMU.

»Narodni Listy« objavljajo izjavo dr. Kramařa o češki politiki. Dr. Kramař pravi, da se država, kakor je Avstro-Ogrska, ne sme trajno vladati v nemško-madžarski smeri. Največja napaka naših vodilnih krogov je, ker priznavajo slovanski narodom v Avstriji in na Ogrskem le tiste pravice, ki si jih ti sami pribore. Jugoslovansko vprašanje je dozorelo, a Čehi ne smejo dopustiti, da se reši v smislu trializma. Čehi so vedno pripravljeni pripomoči, da Jugoslovani dosežejo politično skupnost in da dejansko dosežejo, kar upajo doseči po trializmu, a z vsemi sredstvi se morajo Čehi upirati, da bi bili izročeni nemški večini, ki bi nastala, če bi se trializem uvedel. V okviru federativne Avstrije se najboljša reši jugoslovansko vprašanje. Po balkanski vojski je naravno v ospredju slovansko vprašanje. Če hočemo biti dobri Slovani, smo upravičeni, da nemško - madžarski značaj Avstrije, ki ga vsi sovražimo, odstranimo in pripomoremo Avstriji, da se izgubi tisto nezaupanje, ki je proti njej globoko v vseh slovanskih srcih vkoreninjeno. Nočemo avstroslavizma, slovanske Avstrije, marveč le Avstrijo, ki bo nasproti vsem Slovanom pravična, ker bi bila slovanska Avstrija ali politična laž ali pa krivica nasproti avstrijskim neslovanskim narodom.

ANGLEŠKI KRALJ IN KRALJICA V PARIZU.

Posebni korespondent Reuterjevega urada, ki spremlja angleškega kralja, je pooblaščen izjaviti: Pri sedanjem obisku ne gre za to, da se sklene nova formalna in pismena angleško-francoska pogodba, kakor so to na nekaterih mestih pričakovali, ker v angleško-francoskih odnosih dejansko formalna oblika in način nista potrebni, kakor tudi ni potrebno, da se umaknejo ob obstoječega sporazuma. Četudi se ob pariškem obisku obstoječe razmerje ne razširi, se pa pričakuje jasnejša definicija obstoječega sporazuma.

V spomn 500letnice vsloičenja slovenskih knezov „Slovenski Siraži“

so darovali: Janez Vidovic, stolni kanonik, Celovec, 50 K. — Županstvo št. Jurij pri Grosupljem 3 K. — O. Bernardin Šalamun, kaplan, Sv. Trojica v Halozah, 1 K 50 vin. — Josip Bambič, kaplan, Koroska Bela, 3 K. — Alb. Spacapan, Miren pri Gorici, 2 K. — Po podružnici v Loškem potoku daroval č. gospod Fr. Kovac, kaplan v Loškem potoku, 5 K. — Fran Drobnič, posestnik, Bloke, 2 K. — Izidor Modic, prof., Ljubljana, 10 K; Magdalena Riegel, Dobrlavas, 2 K. — Po č. g. Fr. Treiberju, župniku, št. Rupert pri Velikovcu, darovali zbrani slovenski rodoljubi na let. občnem zboru slovenske velikovske posojilnice dne 15. aprila 14 K. — Vinko Premk, c. kr. davčni upravitelj, Vrhnik, 5 K. — Skorlej Mici, Dunaj, 5 K. — Odbor kat. slov. izobraževalnega društva Dreznica pri Kobaridu 5 K 60 vin. — Al. Vanti, kaplan, št. Jakob v Rožu, 6 K. — Mat. Ražun, župnik, št. Jakob v Rožu, 5 kron. — And. Truppe, dvorni kaplan, Celovec, 5 K. — Sedmošolci v št. Vidu pri Ljubljani 10 K 30 vin. — Ivan Majhen, poštni odpravnik, Črni vrh nad Idrijo, 1 krono 25 vin. — Po podružnici v Konjicah darovalo bralno društvo in Dekliška zveza v Konjicah za pisano 20 K 34 vin. — Dr. Josip Somer, stol. scolarist, Celovec, 50 K. — Fran Sinko, kaplan, Teharje, za 500letnico ustoličenja 10 K. — Mariborski bogoslovci namesto venca na grob prebegačega pokoj. dr. J. Mlakarja 55 K. — Jos. Breclj, Zapuže, p. Ajdovščina, 2 K. — Fran Breclj, Zapuže, 2 K. — Fr. Breclj, Zapuže, 1 K. — Ant. Švenar, Gorje, Korosko, 1 K. — Ivan Nagel, župnik, Obirsko, 2 K. — Matija Wutti, Ločilo, p. Rekarjavas, 4 K. — Č. g. Val. Marčič, župnik, Železniki in č. gospod Jan. Kepec, župnik v Selcih 10 K. — Val. Sobelj, Libelčice, 1 krono. — And. Oset, posestnik, Tolsti vrh, 1 K. — Županstvo v Prečni 10 K. — And. Beningar, župnik v poklju, Baderna, 10 kron. — Matija Slak, župnik na Brdu, 3 K 20 vin. — Štefan Kralj, Ljubljana 40 vin. — Janček Revček, Celovec, 5 K, pod naslovom:

Za petstoletnico spomin beličev 500 prejmi »Straža«, enak stotisočih čin naj domoljuba čut izraža.

Pol milijona kron potlej v blagajno, Straža, se ti steče, po naši le se zemlji vsej tak knežji sprožaj dar goreče.

Pri drugih sprositi primanjkljaj, kdor sam ne zmore 500 dati, nikjer ne bo družine naj, ki 500 ne bi hotela zbrati!

II. avstrijski katoliški ženski kongres na Dunaju.

(Poročilo z Dunaja.)

V soboto je na dopoldanskem zborovanju govoril p. Sinthern S. J. (Dunaj) o pospeševanju duhovnih vaj. Duhovne vaje so potrebne, ker se pri njih z molitvijo, predavanji in premišljevanji dobi prava direktiva za notranje dušno življenje. Ako se pomisli, da je notranje duševno življenje zlasti pri ženski zelo razvito, se ni potreba izpraševati, zakaj so duhovne vaje ravno za ženske zelo koristne. Za notranje versko življenje so potrebne tri stvari: 1. jasni pojmi, 2. red v čustvenem življenju, 3. prava izobrazba volje. Ravno te tri stvari pa najbolje izpopolnjujejo duhovne vaje. Predavanja in premišljevanja ustvarjajo jasne pojme. Pri duhovnih vajah se v svetem miru in samoti jasni resnica, ki edina more ustvarjati red v čustvenem življenju. Volja potrebuje cilja, in kje naj najde

višji cilj kot v premišljevanju Boga in njegovih resnic. Duhovne vaje so v pravem pomenu besede verska šola volje. Kako je treba duhovne vaje pospeševati? Predvsem se jih mora vsakdo sam udeležiti, da spozna njih blagoslov. Kdor jih je enkrat prav delal, jih bo v drugo tudi rad. Potem pa je treba zanje tudi druge pridobivati, zlasti take, na katere se v tehtnih vprašanjih polaga posebno važnost in ki so nekako predestinirane za voditeljice v ženski organizaciji.

Popoldne je govorila baronica Irma Apor (Franzsfeste) o lajškem apostolatu ob bolniški postelji. Potpežljivost in vztrajnost usposobljuje žensko kot pomočnico ob bolniški postelji. Dostikrat se ji ne posreči samo tolažiti in lajšati bolečine, temveč tudi pripraviti pot duhovniku, ki se ga dostikrat prepozno pokliče. Strežba bolnikov na domu, ki zahteva veliko spretnosti in mnogo požrtvovalnosti, je v velikih mestih ravno tako potrebna kot na deželi, kjer skoro nihče nima časa, da bi skrbel za ubogega bolnika. Tu velja, tolažiti zapuščene bolnike in jih pripraviti na zadnjo pot. Pod vodstvom izkušnih žena se mora tudi ženska mladina pravočasno izsolati za ta apostolat. Delovanje ob bolniški postelji je najboljša pot v pravo zaupanje v Boga in versko življenje. Akoravno prinaša veliko truda in skrbi, nudi tudi mnogo tolažbe in veselja, celo zadovoljstva, s katerim se ne more ničesar na svetu primerjati.

Msgr. Karel Handlos (Dunaj) je govoril o evharistični ženski službi. Ženska mora predvsem gojiti v družini pobožnost do Najsvetejšega zakramenta ter tudi navajati posle k božji službi. Izven družine naj bi se ženske posvečale zlasti oskrbi bolnikov, bodisi v hišah ali sanatorijih, da tako lažje pripravijo bolnike k prejemanju zakramentov. Veliko pozornost naj se posveča zlasti velikonočni izpovedi.

Na zaključnem slavnostnem zborovanju včeraj zvečer je govoril razven grofice Lola Marschal-Allemann (Dunaj) tudi škof dr. Sigmund Waitz (Feldkirch) o žensstvu in kulturnem napredku. Bog je rekel: Ne ubijaj! Ali je kulturni napredek, ako živimo v času umora, in ako se v tisočih in tisočih poročilih slika umor kot bagatelna stvar. Ženske, ki uničijo kaleče življenja otrokovo v prvih početkih, so krive, da se širi bagatelno pojmovanje umora med najširše kroge in da mnogi tisoči deklet ne razumejo več, da je ta umor vnebovpijoč greh. Mladino je treba vzgajati k npravni čistosti in preprečevati priliko za nenravnost. Vestnost v poklicnem življenju, zanesljivost in zvestoba so važna točka v vzgojnem programu. Nadaljna točka v vzgojnem programu je gojitev usmiljenja, pravega krščanskega usmiljenja, prave krščanske ljubezni do bližnjega. Nato je govornik povdarjal pomen ženskega kongresa z ozirom na javno življenje.

Z včerajšnjim dnevom se je ta pomembni kongres zaključil.

Dnevne novice.

+ Strankarske razmere na Hrvaškem in S. L. S. V pogovoru z našim urednikom je načelnik S. L. S. dr. Šusteršič, ko so besede nanesle na razdor med pravaško stranko, akcijo Radičevu, in podobno, izjavil da se S. L. S. v ta razdor, katerega globoko obžaluje, niti najmanj ne vmešava in le želi, da bi se vsi, ki stoje na temelju hrvatskega državnega prava, združili za skupno delo v blagor domovine.

+ Novo izobraževalno društvo se je v nedeljo ustanovilo v Štangi pri Litiji. Na ustanovnem zborovanju je v imenu S. K. S. Z. govoril g. dr. J. Mohorič.

+ Gonjo proti slovenskemu uradništvu na progi južne železnice so zadnji čas pričeli nemški listi. Zamerijo južni železnici, da ima na svoji progi slovensko uradništvo. To je nemškonačionalnim petelinom »südslavische Propaganda«. V interesu južne železnice same in v interesu prometa je, da ima južna železnica jezikovno popolnoma kvalifikovane uradnike. Taki uradniki so za prometno družbo prva potreba in samoobsebi je umevno, da tako uradništvo more dobiti le iz domačega prebivalstva. Ali naj nastavlja ljudi tiste vrste, ki je duševno tako razvita, da se v desetletjih ne more od drugih jezikov naučiti drugega kot kletvine? Taki ljudje so k večjemu sposobni za uredništva nemškonačionalnih listov, kjer zadošča taka jezikovna kvalifikacija, na odgovorna mesta tako velikih prometnih družb, kakor je južna železnica pa taki revčki ne spadajo. Od nemškega nacionalizma nima južna železnica nič.

+ Fine manire. »Slovenski Narod« imenuje slovenska dekleta in slovenske fante »Marijine kravce in čukce«. Ali je »Slovenski Narod« že rekel kaj takega o

nemških dekletih in fantih. Škandal! In »Slovenski Narod« se imenuje slovensko-nacionalen list in psuje lastno ljudstvo s takimi psovkami! Ali se dobi med kakšnim narodom kak človek, ki bi lastno kri tako sramotil?

+ Državni proračun 1914/1915. Kakor znano, se odslej naprej začne državno računsko leto s 1. julijem vsakega leta in konča z zadnjim junijem prihodnjega leta. Kot prehod se je sestavil polletni proračun za prvo polovico leta 1914., ki je bil odobren s cesarsko naredbo. Precejšnje težave so za topot v tem, ker tako dohodki kakor stroški niso čez celo leto enako razdeljeni, marveč so deloma nižji ali višji spomladi, deloma jeseni, tako da je bilo težko najti ravnotežje v polletnem proračunu kakor tudi v celoletnem proračunu za leto 1914/1915. Proračun 1914/1915 je namreč že tudi sestavljen ter se uradno objavi prihodnji mesec. Kakor je čuti, izkazuje proračun prebitek, o čemer je vpošteto normalno zvišanje tako dohodkov kakor stroškov. Med izrednimi stroški se nahaja tudi postavka 150 milijonov kron za investicije na državnih železnicah, za kar se najame posojilo. V dobi 1914/1915 bo država že živela sadove malega finančnega načrta! le-ti dohodki bodo najbrže precej višji, nego jih je bila proračunala vlada. Na davčnih uradih vsaj trdijo, da je imela davčna amnestija čudovit uspeh in se sedaj napovedujejo neprimerno višji dohodki nego doslej.

+ Nepotrjena izvolitev Ivana Hribarja in Josipa Lenarčiča v državni železniški svet. Trgovska in obrtna zbornica v Ljubljani je dobila od železniškega ministrstva odlok, da železniško ministrstvo ne potrjuje izvolitve Ivana Hribarja za člana državnega železniškega sveta, kakor tudi ne Josipa Lenarčiča za namestnika.

+ Avtomobili, pozor! Deželni odbor kranjski je na deželnocestni progi Ivančna gorica čez Zužemberk do meje novomeškega sodnega okraja prepovedal vožnjo s tovornimi avtomobili in z avtobusi, t. j. z omnibusi z motorsko trakcijo, kakor tudi z drugimi avtomobili težkimi čez 1600 kg.

+ Novi kmetijski odkupni zakon je izdelala bosanska vlada in ga predložila saboru najbrže obenem s proračunom. Ker vlada z ozirom na muslimanske veleposelstnike noče uvesti obligatoričnega odkupovanja, naj se vsaj fakultativno odkupovanje olajša. Za novi načrt se je posebno zavzel dr. Dimović. Glasom tega ima amortizacijske obresti prevzeti dežela. Zakonski načrt določa tudi kazni zoper oderuštvo. Določa tudi, da je odslej zabranjeno uvesti nova kmetijska gospodarstva v sedanjih obliki. Sedaj se načrt nahaja pri avstrijski in ogrski vladi.

+ Z Vrhnik. Pri občnem zboru tukajšnjega prostovoljnega gasilnega društva dne 19. t. m. so vrli člani z veliko večino glasov sprejeli enotna pravila gasilnih društev, kakršna je predlaga Kranjska zveza gasilnih društev in preprečila poskus vrhniških liberalcev, napraviti zmedo v društvu s podpihovanjem proti novoustanovljeni zvezi in deželnemu odboru. Potemtakem so tudi tukaj prišli liberalci ob besedo. Tudi vsa okoliška društva so sprejela nova pravila, s čemer je uspešno in složno delovanje na tem polju zasigurano.

+ Novi imejitelj 53. pešpolka v Zagrebu, zborni poveljnik podmaršal Viktor Dankl v Inomostu, je 22. t. mes. dospel v Zagreb in se predstavil svojemu polku.

+ Stavka dunajskih veterinarcev končana. Dne 21. t. m. so slušatelji dunajske visoke živnozdravniške šole sklenili, da iz taktičnih razlogov končajo stavko.

+ »Nova svetnica.« »Slov. Narod« se je k dopisu v št. 82. z dne 11. aprila 1914 poslal sledeči popravek: Sklicujoč se na § 19. itd.: Ni res, da nas je ravno za Veliko noč doletela izredna čast, da smo tudi mi Dolenjci dobili svojo svetnico. Ni res, da je naši svetnici ime Marija Lužar. Ni res, da predno je dekle postala svetnica, je šlo na božjo pot na Trško goro. Ni res, da se je skregala s svojim bratom, ki je hotel iti v Ameriko. Ni res, da kmalu po tem prepirlu ji je božja pot na Trško goro prinesla neizrečeno nebeško veselje. Ni res, da se ji je sama Marija prikazala. Ni res, da ji je Marija izročila denar, ki ga je sestra dala bratu za pot v Ameriko, in zraven še pismo, v katerem stoji črno na belem, da je brat sester vse lepo odpustil. Ni res, da je sklenila z najstrožjim postom se pripraviti na smrt. Ni res, da se je nova svetnica na ta način postila 40 dni. Ni res, da ponedeljek po tihi nedelji je bila zamaknjena. Ni res, da je v tem blaženem stanju dobila poročilo z nebes, da bo na velikih petek ob treh popoldne umrla. Ni res, da je naročila domačim, naj ji pripravijo lepo belo oblačilo, v katerem hoče izdihniti svojo dušo. Res pa je, da Marije Lužar

vas zavrnil. Takrat pa je sedel v moji izbi preganjani zrec in je jedel rženi kruh s soljo. Moj prestopok je to — vi, prosti Slovenci, pa sodite.

Po teh besedah se je vsedel Radegost. Glavo je sklonil na prsi in je gledal na tla. Molk je vladal med kmeti; le lipa je šumela nad njimi v mehke vetrecu, ki ga je poslala mlada vesna s cvetočih livad. In tedaj se je dvignil kmet z kmetom. šel je mimo Radegosta. Ustavil se je za trenutek pred njim, pa je izpregovoril: »Bogovi od tebe — sramota k tebi!« — Kmet z kmetom je izpregovoril tako in se je obrnil od njega. Potem pa so bežali preko polja. Ostal je Radegost sam, in vse je bilo tiho. Le mladi listi široke lipe so pošumevali nad njim. Sedel je tam Radegost, kakor bi ne bilo več življenja v njem. Le eno je čutil: da ni zdaj več starešina prostih kmetov, da je brez časti, brez prava, brez vere.

Dolgo je sedel tako tam pod lipo in se ni genil. Glej, vso noč je begal okrog po gozdu in je klical v črno noč: »Kaj naj storim? Lagal sem svojim rojakom — z lažjo sem branil pravo gostoljubja... Gorje mi!« — Kakor preganjana zver je blodil po goščavi in je prosil bogove pomoči. In proti jutru je dozorel v njegovi duši sklep: »Grem in zatožim samega sebe. Prosti kmetje naj me pa sodijo.«

(Dalje.)

v Jurni vasi v fari Podgrad nihče ne pozna. — Jurna vas, 16. aprila 1914. — Janez Kren, posestnik.

— **Škofijska kronika.** Iz šematizma ljubljanske škofije za leto 1914. posname-mo sledeče: škofija šteje 300 župnij, 30 župnij je praznih. Dalje šteje: 1 vikarijat, dalje 3 samostojne kaplanije, ena je prazna, 17 ekspozitur, med njimi jih je 6 praznih, 235 kaplanij, 102 so izpraznjene, 30 manjših beneficijev, ki večinoma nimajo lastnega duhovnika, samostanskih cerkva je 11, podružnic 1000, 230 Marijinih kape-lie. Duhovnikov šteje škofija 748, med nji-mi je 135 redovnikov. Usmiljenih bratov je 18, uršulink 169, karmeličank 14, usmi-ljenk 338, šolskih sester 84, križark 10. Drugoverčev šteje škofija: protestantov okrog 400, nezredinjenih Grkov okrog 290, judov okrog 145. Poleg tega je okrog 360 uniatov (katolikov grškega obreda).

— **Dr. Nikolić - Podrinski - baron.** Bivšemu podbanu dr. Vladimiru Nikoliću Podrinskemu je vladar podelil baronstvo.

— **Dva Jukićeva tovariša obolela na jetiki.** Dijaka Avgust Cesarec in Kamilo Horvatin, ki sta bila obsojena v Jukiće-vev procesu, sta v kaznilnici v Mitrovici postala jetična. Cesarec se že nahaja v zdravilišču za jetične v Brestovcu, Horva-tin pa pride v kratkem za njim.

— **Hrvatica proti mažarskim izzi-vačem.** Na veliki četrtak so gojenci re-ške pomorske akademije s svojimi pro-fesorji priredili izlet v Grebinštino v hrvaškem Primorju. V gumbnicah so vsi imeli ogrske državne grbe z ogr-skim trobojnim trakom. Ko so prišli do vasi, jih je opazila kmečka žena Agata Klič iz Dražice. Brž je stekla v vas, skli-cala ljudi, sama se pa oborožila s koso in hitela Mažarom nasproti. Ko je do-spela do njih, jim je zaklicala, naj takoj snamejo mažarske znake, ker je to hrvaška zemlja in se Hrvatje na svojih tleh ne pustijo izzivati. Ako tega ne store, jih napade s koso. Za njo je stala vsa vas kakor en moč. Mažarski izlet-niki so uvideli, da tu ni šale ter so vsi do zadnjega skrili svoje znake, s kate-rimi so očitno hoteli pokazati, da je hrvaško Primorje po znanem zakonu postalo mažarska posest. Nato so jih vaščani pustili lepo v miru in postopali z njimi kot z gosti.

— **Gozdni požar.** Iz Kroke dne 23. aprila. Danes dopoldne bi se bila kmalu zgodila velika nesreča. Ker se je požigal preblizu gozda Franceta Šolarja trebež in listje iz zraven ležečega laza, vnelo se je vsled vetra listje v gozdu in kmalu skoro v trenutku je bil v ognju ves gozd prav do vrha gore. Nevarnost je bila velika, da za-ide vsled vetra ogenj v gozde na Jelovci in v sosedne gozde okoli gore. Gasila je sko-zi dve uri na vso moč pod vodstvom na-šega orožništva takorekoč prav vsa Kro-pa s krampi, sekirami, matikami itd. Tako da se jim je vendar posrečilo ogenj omejiti. Velika sreča je bila, da je bil gozd le bu-kov, da tako ni posebne škode, ker bukev ne gori rada; ko bi bil gozd smrekov, ne bi bilo mogoče vsled vetra ognja tako kmalu omejiti in škoda bi bila ogromna. Na lice mesta je poslal takoj c. kr. okrajni glavar gospod Župnek orožniško pomoč iz Radovljice in c. kr. okrajnega komisarja g. Pinkava in c. kr. gozdnega komisarja g. Jenčiča, poklicali so celo gozdarja g. Rih-taršiča iz Rateč, ker se je zdel požar zelo velik. Prišli so — hvala Bogu — ko je bil ogenj že omejen, prav tako tudi ognjegasci iz Kamne gorice. Vsem lepa hvala za trud in dobro voljo!

— **Umrli** je danes zjutraj g. Avgust Križaj, finančne straže komisar v pokoju v Sp. Šiški št. 200.

— **Vlomi v okolici Novega mesta.** Od 18. t. m. naprej se v okolici Novega mesta dogajajo zelo predrzni vlomi. V četrtak so vlomili v Koncu. Pokradli so nekemu go-spodarju za 300 K blaga. Gospodar je v spanju slišal mrmljanje in zdelo se mu je, da je nekdo govoril hrvaško. Isto noč so poskušali vdreti v Pangrčgrmu na dveh krajih. Tu so jih prepadli. Videli pa so, da jih je večja tolpa in da so bili našem-ljeni. Kakor je ponehalo delo pri železnici, so večje tatvine na dnevnem redu. Med delavci so bili individui, ki so samo po par dni na enem mestu delali, tako so si ogle-dali kraj in sedaj naskokujejo z vlomi. — Več so jih že zaprli, a glavna tolpa, ki pleni noč za nočjo in vedno v drugem kra-ju, še ni prišla pred oko postave. Orožni-štvo je vedno na nogah. Pri tem izsledil ka-ke male tatvine. Tako je na primer dne 18. t. m. delavec Miha Rolih iz Suhadola s krampom razbil pri hramu vrata Mice Pi-letič in vzel šest litrov držeč steklenico brinjevca. Zasačili in izsledili so tudi družbo, ki je pred letom dni kradla panje in med družbo mladih fantov iz Družin-skevasi, ki je v »maškera« napravljena kradla suho meso itd.

— **Italijanski prenapeteži tepeni.** Zadnji čas so začeli italijanski mlečnozobi mladiči neznošno izzivati Hrvatje, kjer so se le srečali z njimi. V Imotskem na Hva-ru in v Makarski so jim Hrvatje zato po-šteno izprašili ledja. Morda bodo batine iztrezile laške prenapeteže.

— **Spodnja Idrija.** Preteklo nedeljo dne 19. t. m. popoldne ob 3. uri je bilo v naši šoli predavanje. Predaval je gosp. župni upravitelj K. Supin o postanku sveta. Udeležba je bila precej povoljna. Prvo nedeljo v maju pa priredi »Dekli-ška zveza« ob 3. uri popoldne v prostori-h g. Svetličiča svojo veselico. Na spo-redu bo petje in igri »Skrivnostna za-roka« ter »Kaznovana radovednost«. Pri tej veselici bo nastopil prvokrat novi ženski zbor s prav ljubkim III. venčkom narodnih pesmi, ki ga je zložil g. F. Fer-jančič. Vabite se k obilni udeležbi. Tudi naše katoliško izobraževalno društvo pripravlja svojo veselico z igro in pet-jem.

— **Zgodnji roj.** 21. aprila je dobil Matija Jalen, čebelar na Rodinah pri Breznici, krepak prvi roj. Roj bi bil iz-letel že preje, če bi ga ne bilo zadrževalo neugodno vreme.

— **Roparski napad.** Zaradi uboja že kaznovani Jože König iz Dolge Rese je iz sejma grede napadel Jan. Pust iz Nemškevasi, misleč, da je prodal vole. Pobil ga je s kamnom na tla. Prizadjal mu je več ran na glavi in ga onesvestil. Pri tem pa je prišla mimo neka sejmar-ka. König, to zapazivši, je zbežal v gozd. Pust pa je med tem časom prišel k zavesti in opazil, da ga je neznanec oropal za 22 h, in šel k orožnikom. Še isti dan so Königa izsledili in po kon-frontaciji z Pustom je priznal dejanje. Rekel je, da je moral imeti za stekle-nico pive. Zaprli so ga v Kočevju.

— **Vse jim prav pride.** Konjski tat Molan in ponarejalec denarja Stakovič sta v preiskovalnem zaporu. Tu delata kuverte. Pri tem imata male škarje in pipec. Pred par dnevi sta si pipec s škarjami prekrójila za žagico. S tem sta začela rezati železni križ v zapor-nem oknu. Že sta prepilila do polovice in še isto noč bi se bila lahko vzpela čez okno na prosto, ako ju ne bi slišal jetniški paznik in ju pri tako važnem delu ustavil. Razume se, da so jih takoj ločili in spravili bolj na varno.

— **Konsumna društva smejo pro-dajati blago tudi nečlanom!** Najvišji sodni dvor je te dni razsodil, da smejo konsumna društva prodajati blago tudi nečlanom. Doslej so namreč voditelji konsumnih društev bili kaznovani, ako so prodajali blago nečlanom. Najvišji sodni dvor je razpravljal namreč o na-slednjem slučaju: Vsled ovadbe nekega trgovskega društva proti gospodarski zadrugi v Klatovu je državno pravdni-štvo vložilo tožbo zaradi prestopka § 88. zadržnega zakona, ker je zadruga proti določilom svojih pravil, da sme prodajati le članom, prodajala umetna gnojila tudi nečlanom in kupovala seno od nečlanov. Načelnik in neki odbornik zadruga sta bila vsled te obtožbe pred okrožnim sodiščem v Plznu obsojena na 30 K globe. Oba obsojena pa sta proti obsodbi vložila ničnostno pritožbo za-radi nepravilnega presojanja omenje-nega slučaja. Od strani generalne pro-kurature je izjavil prvi državni prav-dnik dr. Weiß, da mora proti dosedanji judikaturi najvišjega sodnega dvora, ki je n. pr. v slučajih, ko je kako kon-sumno društvo kupčevalo z nečlani, vedno obsodil funkcionarje, predlagati, naj se obsodba razveljavi in obtožbenca oprosti. Kasacijsko sodišče je pod pred-sedstvom sodnega svetnika Tesarja po kratkem posvetovanju tudi obtožbenca oprostilo, ker ni smatrati prekoračenje pravil zadruga kot prekoračenje po-stavnega delokroga zadruga in se zato v navedenem konkretnem slučaju ne more smatrati prodajanje nečlanom kot prestopok po § 88. zadržnega za-kona. — Akoravno je bila razsodba iz-rečena v zadevi gospodarske zadruga, velja ravnotako tudi za konsumna dru-štva.

— **Žrtve žganja.** V neki krčmi blizu Gradiške sta te dni stavila Iv. Marko in J. Travain, kdo bo prej spil pol litra žganja. Stave ni nobeden dobil, ker je Marka med pitjem zadela srčna kap ter je ostal na mestu mrtev, Travainu je pa tudi že med pitjem postalo slabo ter je še sedaj bolan.

— **Obesil se je** v Vetrinjah 34 let stari kamnoseški pomočnik Franc Cvenkelj.

— **Slovenka umrla v Ameriki.** V East Palestine, O., je umrla soproga Fr. Jurjavčiča, 28letna Marija Jurjavčič. Zapustila je moža in 7letno hčerko.

— **Razpis učiteljskih služb.** V kranj-skem šolskem okraju se v stalno name-ščenje s pričetkom šolskega leta 1914/15 razpisujejo naslednja učna mesta: 1. nadučiteljsko mesto na dvorazredni za-časno s tremi razredi opremljeni ljud-ski šoli v Selcih; 2. nadučiteljsko mesto na dva razreda razširjeni ljudski šoli v Mavčičah; 3. po eno učno mesto in voditeljsko mesto na enorazrednih ljudskih šolah pri Sv. Ani pri Tržiču, na Šenturški gori, v Podblici in v Za-lemlogu (z učnim mestom v Zalemlogu je tudi združen ekskurendni pouk na

Davči); 4. po eno učno mesto na dva razreda razširjenih ljudskih šolah v Mavčičah in na Olševku. Redno oprem-ljene prošnje je predpisanim službenim potom vložiti pri podpisnem c. kr. okr. šolskem svetu do 28. maja 1914. Pro-silci, ki v kranjski javni učiteljski služ-bi še niso stalno nameščeni, morajo z državnozdravniškim izpričevalom do-kazati, da so telesno popolnoma spo-sobni za šolsko službo.

— **Semenj za čevlje in usnje na Dunaju leta 1914.** Dunajski zastopniki industrij in obrtov za izdelovanje in obdelovanje usnja prirede s pospeševan-jem c. kr. vlade, občine Dunaj, dežele Niževavstrijke, trgovske in obrtniške zbornice in vseh korporacij, ki pridejo v poštev, na Dunaju od 22. do 29. avgu-sta leta 1914 semenj za čevlje in usnje (Schuh- und Ledermesse). Pripušče-ne so sledeče stroke: usnje vsake vrste, cestni in galanterijski čevlji, materialije za izdelovanje čevljev (gornji deli čev-ljev, tekstilije, kopita, gumasti podpet-niki itd.). Usnje in usnjati izdelki za avtomobilski obrat, sedlarsko, jerme-narsko, torbarsko blago in galanterij-sko blago iz usnja, rokavice, komaše in vsi pripadki; pohištvo iz usnja, gonilna jermena; stroji in orodje. Pri znani do-bavni zmožnosti se željam odjemalcem prilagoditi, je, že kar se udeležbe av-strijskih tvrdk tiče, pričakovati sijaj-ne izložbe. Pritegnitev inozemstva naj odpre domačim konsumentom nove do-bavne vire in semenj bo gotovo ugod-na prilika za izmeno koristnih izku-šenj. Prireditelji pričakujejo posebno zdatne udeležbe strojne industrije, ker more iz te tako industrija, kakor tudi srednja in mala obrt črpati bistvene koristi, predvsem tedaj, če, kakor je nameravano, c. kr. pospeševalni urad priredi primerna nakazovanja in de-monstracije primernih novosti. Natanč-nejše podrobnosti so razvidne iz tisko-vin, ki so interesentom v pisarni trgov-ske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— **Izpremenjeno ime dunajskega Državnega kolodvora.** Dosedanji državni kolodvor na Dunaju se bo od 1. maja t. l. naprej nazival »Vzhodni kolodvor«. Meročajna je bila za to izpremenbo okoliščina, da so danes vsi dunajski ko-lodvori, izvzemši Ašpansko in Južno že-leznico, »državni kolodvori«. — Ime »Vzhodni kolodvor« je bilo sprejeto de-loma zato, ker leži rečeni kolodvor na vzhodni strani dunajskega mesta, delo-ma zato, ker je tu izhodišče mednarodni železniški ekspediciji, ki vede na vzhod.

ZADOŠČENJE ŽALJENIM OGRSKIM ŠKOFOM.

Porotno sodišče v Budimpešti je razpravljalo 21. t. m. o tožbi, ki so jo vložili knezoškof Czernoch in škofje rabski, somoteljski in csanadški dr. Arpad Varadyi, gros Mikes in Julij pl. Glattfelder proti listu »Nap«, ki je ško-fe dolžil, da so ob svojim imenovanjih za škofo plačali večje vsote v strankino blagajno vladne stranke. Ob razpravi je podal urednik Dezider Kuszko izjavo, v kateri je prosil cerkvene kneze odpu-ščanja. Zastopniki tožnikov so nato iz-javili, da Kuszku odpuste in da naj se ne kaznuje, vsled česar je sodni dvor postopanje proti Kuszku ustavil.

Primorske vesti.

— **Laški in slovenski dijaški sestanek v Gorici.** Goriški italijanski študentje so za 26. t. m. sklicali javen se-stanek, ki se vrši ob 10. uri dopoldne v prostorih »Unione ginnastica«. Ude-ležbo se ga tudi zastopniki italijanskega dijaštva iz Trsta, Trentina, Istre in Dalmacije. Na dnevnem redu bosta dve točki: 1. Zadnji dogodki in vseučiliško vprašanje, in 2. italijanske narodne za-hleve. Po sestanku pohod po glavnih ulicah. — Za isti dan je sklican v Go-rico tudi slovenski dijaški sestanek.

— **Pismo poreškega škofa glede vo-litev.** Glasilo italijanske nacionalno-liberalne stranke »Giornaleto« v Pulju objavlja dve zaupni pismi, ki sta jih na-slovila poreški škof Pederzoli in laški krščansko-socialni državni poslanec Spadaro na italijanske župnike poreške škofije. S tema pismoma se vabijo vsi župniki na dan 23. t. m. na posvetova-nje v zadevi istrskih deželnozborskih volitev v puljsko župnišče. V škofovem pismu je rečeno, da ne gre pri predsto-ječih volitvah za narodni boj, ampak za krščansko in protikrščanska načela. Zato polaga škof župnikom na srce stvar Kristusa in poziva duhovnike, naj se gori omenjenega zborovanja udeleže ter delujejo za dober in srečen izid vo-litev. — To pismo poreškega škofa Pe-derzolja je vzbudilo veliko razburje-nje v italijanskih krogih, ki očitajo

škofu, da hoče s tem priti na pomoč Slovanom.

— **Nemški »Šulferajn« na Primorskem.** V zadnjem času so Nemci svojo organiza-torično propagando na šolskem polju v Primorju povsem preuredili, ter namerava-jo z vsemi agitačnimi sredstvi nabirati ma-terijal za svoje šole tudi med slovenskim ljudstvom, zlasti med delavskimi sloji, ki so odvisni od nemških podjetij. V najno-vejšem času so ustanovili posebno de-želno zvezo »šulferajna« za Pri-morsko. V odboru te deželne zveze sede povečini učitelji tukajšnjih c. kr. državnih šol in pa inženirji »Kranjske industrijske družbe«. Ti slednji uporabljajo ves svoj vpliv, da silijo delavstvo škedenjskih plav-žev in tudi slovensko, naj številno pristo-pa k nemškemu »Šulferajnu«. Sistematično se preosnovali tudi svoje podružnice v Trstu, Gorici, Opatiji in Pulju.

— **Volilni imeniki v Pulju.** Do pone-deljka so bili razgrnjeni volilni imeniki za prihodnje deželnozborske volitve v Pulju. Z istim dnevom je potekla reklamacijska doba nevpisanih, oziroma neopravičeno vpisanih volilcev. Od puljskega mestnega anagrafičnega urada sestavljeni imeniki so pokazali, da vlada v tem mestnem uradu po dvehletnem komisariatu še prav tisti pristni puljski red, kakršen je vladal v ča-sih, ki so vsem prebivalcem Pulja še v naj-žalostnejšem spominu. To priča dejstvo, da je bilo vloženih nič manj nego preko 4000 reklamacij. Od teh jih odpade na laško - liberalno stranko okoli 1600, na hrvaško stranko preko 1000, na socialno de-mokratsko okoli 400. Te naravnost ogrom-ne številke jasno kažejo, kakšen vzoren nered da vlada v hiši puljskega mestnega magistrata.

— **Monsignor Pederzoli,** škof pore-ško - puljski, se zdravi v sanatoriju »Ma-ria Grün« pri Gradcu, ker trpi na živčni bolezn, katera pa, kakor se čuje, ni ne-varna in je upanje, da škof kmalu okreva.

— **Volilno gibanje v Istri.** S Koprščine nam poročajo, da je volilno gibanje za predstoječe deželnozborske volitve tam v polnem tiru. Vršilo se je že več zaupnih sestankov in shodov, na katerih se je opa-zalo veliko zanimanje volilcev. Pol. društvo za Hrvatje in Slovence v Istri doslej še ni proglasilo oficalno svojih kandidatov, vendar je gotovo, da postavi za kmečke občine koprškega okraja dosedanja po-slanca prof. Matko Mandića v Trstu in nadučitelja Josipa Valentiča pri Sv. Antonu. Kot kandidat splošne kurije se imenuje dekan Matevž Škrbec v Kr-kavcih.

— **Podružnica italijanske banke v Tr-stu.** »Banco provinciale di Milano«, naj-močnejša severno - italijanska banka, je nedavno zaprosila pri dunajski vladi za podelitev koncesije, da sme v Trstu usta-noviti svojo bančno podružnico, za kar se tudi pogojuje merodajni italijanski fak-torji. Dunaj se doslej še ni mogel defini-tivno odločiti, ker je med domačimi banč-nimi zavodi znaten odpor proti podelitvi dotične koncesije kakih tujezemski vele-banki. Po političnih dogodkih sedanjega tedna pa upajo tukajšnji italijanski finančni krogi, da vendar zavzame dunajska vla-da ugodno stališče glede koncesije. Ti krogi pozdravljajo z odkritim veseljem to vest, češ da se s tem znatno okrepi gos-podarska sila Italijanov in da bo mogla ban-ka vzdrževati naval in konkurenco tuje-rodnih, zlasti slovenskih bank. — Nekate-ri so pa zelo pesimističnega naziranja, ker je izključeno, da bi vlada podelila tako koncesijo že z ozirom na svoje domače zavode, katerim bi delala tujezemska ban-ka veliko konkurenco. Pri tem se sklicu-jejo na to, da je že pred leti hotel »Credit di L'onais« odpreti v Trstu svojo podruž-nico, a vlada ni hotela dati koncesije.

— **Nova banka v Trstu.** Znana dunaj-ska velebanka »K. k. priv. Länderbank«, katere glavni činitelji so pripadniki kon-servativne aristokracije, odpre v kratkem v Trstu svojo podružnico. Zadevna poga-janja so v polnem tiru.

— **Nova železnica.** Trgovinsko mini-strstvo je pooblastilo g. Antona Rocco in stavbenega svetnika g. Edvarda Be-navia, da izdelata načrte za novo želez-nico, ki se naj bi gradila od pristaniča Villesse pri Tržiču proti Vili Raspa in San Pieru ob Soči.

— **Tržaško mestno gospodarstvo.** Pri seji mestnega občinskega sveta v torek zvečer so bili predloženi zaključni raču-ni občinske uprave za leto 1911in za leto 1912. Za leto 1911 znaša primanj-kljaj pri rednih prejemkih in izdatkih 1,032.927 K 86 vin., pri kreditnih pre-jemkih in izdatkih pa 63.699 K 67 vin. Dovoljeni kredit za leto 1911 je bil pre-koračen za celih 552.710 K 72 vin. V le-tu 1912 pa znaša primanjkljaj pri red-nih prejemkih in izdatkih 461.981 K 39 vin. ter pri izrednih prejemkih in izdatkih 61.965 K 22 vin. a leto 1912 do-voljeni kredit se je prekoračil za 435.236 K 4 vin. Predlog sinančnega odseka, da se naj odobrijo zaključni računi za obe leti in naknadno prekoračeni kredita, je bil sprejet z glasovi laške kamoraške

stranke. Socijalni demokrati in Slovenci so glasovali proti.

Važno zborovanje naših društev v Gorici. Slovenska kršćansko-socialna zveza za Primorsko sklicuje prihodnji četrtek dne 30. aprila v Gorici važno zborovanje širšega odbora S. K. S. Z., h kateremu so vabljeni zastopniki vseh naših društev z dežele. Na dnevnem redu so skupne zadeve našega izobraževalnega dela v mestu in na deželi. Začetek ob 10. uri dopoldne v prostorih »Zveze«, Gosposka ulica 6.

»Polaer Tagblatt« o opatijskem sestanku. »Polaer Tagblatt« piše o zadnjem sestanku v Opatiji med drugim sledeče: »Naše provincije so bile od nekadašnjih ognjišč italijanskega iredentizma. V Italiji goje toplo sočutje s svojimi soplemenjaki v Avstriji, ker so uverjeni, da so tu zatirani in preganjani. Za take obiske, kakršen je bil sedanjí v Opatiji, pa se določajo že v naprej natančni programi. In ker je prišlo v vse sprejemne formalnosti v Opatiji slovenska vota — pozdrav župana dr. Stangerja in slovenske zastave, ki so vihrale San Giulanu nasproti tako v Opatiji kaor med potjo v Lipico — se zdi upravičeno dokumentiranje, da je bil v tem nekak namen, ki ni bil neznan italijanskemu ministru. Saj mu je bil gotovo poprej predložen sprejemni program. Namen je utegnil biti ta, da bodo rojaki ministrom v kraljestvu opozorjeni, da Istra in tržaško ozemlje nista enotno italijanska, ampak tudi slovenska. Po tem pouku naj bi se zboljšale razmere med Avstrijo in Italijo. Čim v Italiji izvedo, da sta tudi Istra in drugo ozemlje, kjer prebivajo Italijani, močno obljubena po Slovanih, da imata celo slovenske večine, zadobi slepa strast v Italiji primerno korekturo.«

p Prestolonaslednik Franc Ferdinand izvrsten lovec. Ko se je nadvojvoda Franc Ferdinand mudil v Miramaru, je obiskal tudi Štivan pri Devinu. Nad jamo v Štivanu je ustrelil 23 golobov. Le dva sta ušla smrti. Lov na golobe prestolonaslednika zelo veseli. Obljubil je, da se še vrne sem.

p Umrli je pri Sv. Ivanu pri Trstu znani narodnjak Ivan Marija Udovič. Pokojni se je bojeval leta 1866 pri Kustoci.

p Nesreče na cesti. V torek opoldne je prišel pod avtomobil zdravnika dr. Thoma Miha Strgar iz Čepovana. Nasproti pošti v Gosposki ulici je šel po sredi ceste. V tem pride po eni strani tramvaj, avtomobil in policijski stražnik Ušaj na biciklu. Avtomobil je trobil, g. Ušaj je Strgarju klical, naj se umakne na tratoar, a mož je bil menda tako zmeden, da je šel naravnost pod avtomobil. Dr. Thoma ga je v lekarni za silo pregledal, nakar ga je odpeljal v bolnišnico. Mož toži, da ga boli pod rebri. — V ulici Vetturini pa je prišla pod bicikelj učenka Vida Satler. — Pazite, da hodite vedno po tratoarju!

Štajerske novice.

š Slovo in kislo grozde. V Središču je imela Narodna stranka shod, na katerem je dr. Kukovec od svojih volilcev jemal slovo. Oficialno poročilo o tem shodu pravi: »Govornik izjavlja, da se je odločil ne več kandidirati v trgih za deželni zbor. Smatra namreč z ozirom na strankin položaj za nujno potrebno, da pokažemo naprednjaki svojo moč tudi v kmečkih občinah, ker ima le v tem slučaju zastopstvo v deželnem zboru za stranko kak pomen. Iz tega razloga moramo od slovenske javnosti zahtevati obširen in neizprosni boj pri prihodnjih deželnozborskih volitvah, da doseže narodna stranka tako število mandator, s katerimi bode mogla delati v deželnem zboru uspešno politiko in preprečiti vsako samovoljnost narodno nezanesljivih klerikalnih voditeljev na škodo narodne celote. »Kar se moje osebe tiče,« je končal svoj govor dr. Kukovec, »sem imel v deželnem zboru prav težavno nalogo.« — Dr. Kukovec je s to izjavo svoje volilce naravnost osrečil in jim odvzel težavno nalogo, da bi ga morali sami odslaviti. Se pač ne izplača imeti poslanca, ki ob najvažnejših dogodkih v zbornici omaga in jo iz nje pobriše. To je bila namreč »težavna naloga« dr. Kukovecova v štajerskem deželnem zboru. Volilci mu zato od srca žele: počivaj v miru! — Kar se pa tiče želje po kmetskih mandatih, ima to željo pač vsak pravico izraziti. Odločili bodo pa volilci in ti usode štajerskih Slovencev ne bodo položili v roke liberalcev, ki so dokazali, da so pripravljene slovenske interese prodati za skledeno leče.

š Zopet dve lepi zmagi. Iz ormoškega okraja se nam poroča: Naši pristaši so si zopet pridobili dve veliki zmagi. Na celi črti so prodrli naši somišljeniki pri občinskih volitvah v Jastrebcih, kjer so dosedaj gospodovali liberalci in nemškutarji ter v Žerovincih (rojstna občina Stanko Vraza). Liberalce, ki se povsod zelo trudijo, da bi si pridobili vpliv, silno jezi, da jih naši kmetski možje izpodrinejo. »Sloven. Na-

rod« se jezi, da je župan iz Vodrancev g. Munda s svojim vplivom pripomogel v Jastrebcih liberalcem do poraza. Liberalna jeza je najboljši porok, da so naši možje prav ravnali, ko so liberalce vrgli.

š Občni zbor Slovenske Kmečke Zveze se bo vršil v začetku maja v Celju. Natančneje še poročamo.

š Št. Lenart v Slovenskih goricah. Dne 19. t. m. se je vršil tukaj občni zbor političnega društva in političen shod. Govorila sta poslanca Ivan Roškar in dr. Korošec. Shod je izborni uspel. Zbrani najodličnejši možje celega okraja. Roškar je poročal o delovanju v državnem in deželnem zboru. Dr. Korošec pa o važnosti volitev za okrajni zastop in je posebno ostro prijel liberalce, katerim se sline cedijo po glavni besedi v tej važni korporaciji. Kmetje kličejo: »Liberalci ne bodo nikdar naši gospodarji!« Z velikim navdušenjem se je izreklo poslanecem K. Z. popolno zaupanje. »Mi smo vedno z vami!« je donelo po dvorani. — Za predsednika političnega društva je bil izvoljen odlični župan g. Rojs.

š Iz ormoškega okraja. V občini Jastrebcí, bolfenske župnije, je naša stranka zmagala pri občinskih volitvah dne 16. t. m. Ko so liberalci videli, da so propadli v III. in II. razredu, so vrgli puško v kurozo in se volitve v prvem razredu niti udeležili niso. Volilni boj je bil izredno vroč, ker je bila to ena izmed zadnjih liberalnih postojank v središki okolici.

š Pazite na deco! V Veliki Pirešici pri Celju se je igrala 3letna hčerka posestnika Ckovača, Matilda, na dvorišču. Prišla je tudi do železnih gnojnih vil in padla z njimi tako nesrečno, da se ji je zadrla železo v levo senco. Železo je prišlo do možgan in otrok je kmalu nato v strašnih bolečinah umrl.

š Pri velikonočnem streljanju se je ponesrečil v Kampu v mariborskem okraju 21letni hlapec Anton Dohr. Možnar se je prehitro sprožil in naboj je zadel Dohra. Odtrgal mu je prst na roki in ga tudi drugače težko ranil. Ponesrečenca so spravili v bolnico v Gradec.

š Napad na orožniško vojašnico. Enega zadnjih večerov so sedeli orožniki v Šmarjeti pri Veliki nedelji v vojašnici pri večerji. Kar naenkrat počijo zunaj trije streli in krogle priletijo skozi okno v sobo mimo glav v sobi se nahajajočih oseb. Ravno toliko, da ena krogla ni zadela v glavo stražmojstra, na katerega je zločinec bržkone meril. Orožniki pridno zasledujejo zločinca.

š Požara. V Malem Vrhu pri Brežicah je te dni ogenj uničil posestniku Zmavcu hišo, gospodarska poslopja, vozove in vse poljsko orodje. Ob požaru je divjal hud vihar. Požarni brambi iz Brežic se je po hudem naporu posrečilo ogenj omejiti. Skupna škoda znaša okrog 20 tisoč kron, posestnik pa je zavarovan le za 4000 K. Kdo je ogenj zanetil, ni znano. — V Takačevem pri Rogatcu je v eni zadnjih noči uničil ogenj nekemu posestniku vsa poslopja. Kdo je ogenj zanetil, ni znano.

š Ponesrečil je v Mariboru z avtomobilom ptujski mehanik in trgovec H. Spružina. Na slabo razsvetljeni cesti je zavozil z avtomobilom v zatvornice pri železnici. Zadel je več lahkih telesnih poškodb.

š Zopet sadovi žganja. V Ptujju so se ponoči na cesti spri neki železniški delavci s čevljarskim pomočnikom Francem Vilčnikom. Vilčnik je z nožem zabodel železničarja Janeza Maroch v prsi. Prerezal mu je tri rebra in mu ranil tudi pljuča. Smrtno nevarno ranjenega Marocha so spravili v bolnico. Vilčnika pa so oddali v zapor.

š Smrt epileptika. V Budini pri Ptujju je 28letni Janez Brus, sin tamošnjega gostilničarja, delal pri neki jami za gnojnic. Dobil je naenkrat epileptični napad, zgubil ravnotežje, padel v gnojnico in se notri zadušil. Potegnili so mrtvega iz jame.

š Umrli je v Ormožu 77 letni posestnik Martin Grivec.

š Uboj v pijanosti. Od Sv. Tomaža pri Ormožu nam poročajo: Pretekle dni se je tukaj odigral zopet žalosten slučaj, ki nam kaže, kam človeka privede pijančevanje. Posestnik Alojzij Bobnar je v pijanosti izzival več fantov. Na potu ga zabode 22letni Lovrenc Zelenjak z nožem v nogo. Prerezal mu je žile in Bobnar je vsled izgube krvi takoj umrl. Umorjeni zapuščala žena in štiri male otroke.

š Iz politične službe. Namestniški praktikantje baron dr. Emil Waldstätter v Celju, dr. Franc Fina v Celju in dr. Maks Štefan v Ptujju so imenovani za namestniške koncipiste.

š Upravno sodišče je dne 22. t. m. razpravljalo o pritožbi Nemcev in nemškutarjev zoper občinske volitve v Vuzenici (trgu ob koroški železnici), pri katerih so zmagali Slovenci. Upravno sodišče je nemško pritožbo zavrnilo v celoti. Tako so nemškutarji zopet za eno blamažo bogatejši.

š Polizkus umora v sodnem posloplje. Zakonska Franc in Antonija Horvatič

iz Javoršice pri Zusmu, ki sta bila že dalje časa živela ločena, sta imela 16. t. m. v Šmarju pri Jelšanah civilnopravni proces, ki se je za moža neugodno končal. Ko je žena zapustila sodno poslopje, je mož razburjen ustrelil dvakrat iz revolverja. Žena je bila lahko ranjena na vratu in hrbtu. Horvatiča so zasledovali in aretirali, vendar pa taji namen umora.

Ljubljanske novice.

lj Včerašnje proizvajanje najnovejšega dela P. Hugolina Sattnerja »Ojliki« je pod mojstrsko roko koncertnega ravnatelja M. Hubada občinstvo, ki je popolnoma napolnilo »Unionovo« dvorano, sprejelo z največjim navdušenjem in burnimi ovacijami skladatelju, kateremu je bil poklonjen laborov venec s slovenskimi trakovi, ovit s srebrnim redovnim pasom. Navzočen je bil deželni predsednik baron Schwarz, nadškof dr. Sedej iz Gorice, knezoškof dr. Jeglič, deželni glavar dr. Šusteršič, dvorni svetnik grof Chorinsky, Kliment in Julij Polec, več državnih in deželnih poslancev in drugih odličnjakov. Posebno mnogoštevilno je bila zastopana duhovščina, med občinstvom je bilo tudi mnogo glasbenikov iz vnanjih krajev. Poslušalcev cenijo na 1800. Najboljši je, kakor je splošno mnenje, drugi del, ki je pravi glasbeni biser. Občinstvo je točko za točko spremljalo z največjim oduševljenjem. Zbor je štel okoli 180 pevk, orkester na 60 mož. Objubljeno strokovnjaško oceno priobčimo takoj, ko jo dobimo. Danes in v nedeljo se koncert ponavlja. Uspeh dela je bil velikanski.

lj Kršč. soc. zveza ima v petek, dne 24. t. m., ob 4. uri popoldne redno predavanje v Ljudskem domu.

lj Hrvatski tečaj S. K. S. Z. se danes v četrtek izjemoma ne vrši. — V soboto je zopet redni pouk.

lj »Slovenski Narod« proti ljubljanskemu magistratu. Kadarkoli »Slovenski Narod« piše o dolgovihi dežele, pozabi vedno na ljubljanski mestni magistrat. Če meni včeraj »Slovenski Narod«, da je stavek v »Dolenjskih Novicah«: »Ravno Moravska nas pa potrjuje tem bolj, da je le tisti skrbni gospodar, ki si zna poiskati večjim izdatkom primerne dohodke, malovreden gospodar pa je tisti, ki večje izdatke le z novimi dolgovi pokriva.« meril na kranjski deželni odbor, mislimo mi, da je ta stavek fotografija položaja na ljubljanskem magistratu, kjer kupičijo samo nove dolgove in računajo na nove doklade. »Narod« naj bo zato previdnejši, kadar govori o dolgovihi.

lj Skrivnostni samomori v 27. pešpolku. Kljub strogemu molku vojaških oblasti se je, kakor graški listi poročajo, poizvedelo, da se je te dni neki vojak 8. stotnije 27. pešpolka ustrelil v senco. Ime se sicer ne ve, zna se pa, da je to storil, ker so ga predstojniki šikanirali. Pred kratkim se je pri tem polku poizkusil neki drugi pešec ustreliti, a ni bil dovolj srčen orožje izprožiti. Začetkom letošnjega leta se je neki pešec druge stotnije ranil z nožem, ker so ga šikanirali. Infanterista so premestili, ko je ozdravil. Sploh pa po našem mnenju pri 27. pešpolku predstojniki prestrogo z vojakmi postopajo. Moštvo tega polka je dobro, a nekoliko boječega obnašanja, zato pa mislijo predstojniki, da je smejo sekirati, kakor hočejo. Na vojake stavijo vedno večje zahteve. Tisti, ki služijo pri oddelkih strojnih pušk, morajo biti na nogah od 5. ure zjutraj do 9. zvečer. Izhoda nimajo nobenega. Pri takem napenjanju vojakovih sil šikaniranje ni umestno in naj častniki radi vedno večjih zahtev na moštvo z njim vsaj bolj humanno postopajo, da ne bo škandaloznih samoumorov in tudi ne takih nastopov, kakršen se je pripetil pri 6. stotnji 17. pešpolka v Celovcu. O tistem stotniku se nam poroča, da je ob nedeljah, ko so drugi vojaki počivali, svoje vojake ekserciral na dvorišču vojašnice, da so se zgledovali tako civilisti kakor vojaki. Službeni reglement natančno pravi, kako se ima z možem postopati odločno, a dobrohotno, nekateri častniki pa tega žal ne razumejo, ker jim njihova velika oblast zmede pojme. V vojsko bo treba korakati z zadovoljnim moštvom, ki svoje predstojnike razume in ljubi. Da se to ne doseže z malenkostnim sekiranjem in nedobrohotnim preganjanjem posameznikov, je jasno. Pod prejšnjimi polkovniki pri 27. pešpolku ni bilo tega šikaniranja.

lj Dela v glavni strugi Ljubljanice so se v zadnjih štirih tednih tako-le razvijala: Med izlivom Gruberjevega prekopa in železniškim mostom sta se v svrhu osušenja zgradila dva varnostna nasipa; tu se vrše poglobljevalna, tlakovalna in razstreljevalna dela. Med Hribarjevo tovarno in šentpeterskim mostom se sedaj ne dela; poglobljevalna dela med deželno brvjo in šentpetersko vojašnico so dovršena do bolnišničnega vrta. Med šentpeterskim in jubilejnim mostom je obrežni zid na levi strani dovršen do Polakove tovarne; delo se nadaljuje na obeh konceh, in

sicer je zid izpeljan nepretrgoma tudi pod jubilejnim mostom. Ilovata tla se izkopavajo s pomočjo posebnega stroja, material pa odvažajo na Kodeljevo. Iz trnovskega pristana se z dovlačno železnico razvažajo kamen za tlakanje na Selo in v Vodmat.

lj Na Limbarsko goro priredi dne 10. maja izlet ljubljansko tobačno delavstva. Prijatelji našega tobačnega delavstva, pridružite se!

lj Nevarno je obolel pisatelj g. Vatroslav Holz.

lj Petindvajsetletnico službovanja je praznoval te dni g. Martin Knez, cerkvenik pri č. gg. uršulinah v Ljubljani. Č. g. m. uršulinke so mu naredile krasen diplom, ker cenijo njegove priznane zasluške. Še mnogo let!

lj Odvetniška vest. Gosp. Ant. L. e. v. c. c. kr. višjesodni svetnik v p., je vpisan v tukajšnji imenik odvetnikov s sedežem v Kranju.

lj Semenj. Na včerašnji semenj so prignali 75 glav in sicer 27 volov, 3 krave in 45 prašičev za rejo. Med drugimi kupci je nakupil nek Tirolec 15 volov.

lj Nadaljevalni izobraževalni tečaj za rezervne častnike v Ljubljani. Prejeli smo: Predavanje in družabni večer z godbo v soboto 25. t. m. odpade. Pač pa se gospodje vabijo, da se v petek 24. t. m. številno udeležijo pozdravnega večera domobransega bataljona III./31., ki se vrši v hotelu »Union«, velika dvorana, ob 8. uri zvečer. (Suknja ali civilna obleka.)

lj Umrli so v Ljubljani: Karel Korošec, nadsprevednikov sin, 12 let. — Stanislav Grundner, potnik, 75 let. — Anton Fras, prodajalec, 15 let. — Josip Tomažič, mestni delavec, 63 let. — Matija Južnik, poljski dninar, 63 let. — Alojzij Schober, železniški strojevodja v pok., 56 let. — Ivana Debevc, železn. sprevednika hči, 15 mesecev. — Matilda Repotočnik, hči sedlarskega pomočnika, 3½ mes. — Fran Bučar, plinarnični delavec, 32 let.

lj Aretovan je bil na južnem kolodvoru leta 1889. rojeni Jakob Bunečevič iz Prozora pri Otočacu na Hrvaškem, ki se je hotel izseliti v Ameriko brez zadostnih papirjev in ne da bi zadostil vojaškim obveznostim.

lj Vsoto denarja je našla v Ljubljani Ljudmila Senk iz Dravclj št. 97. Izgubitelj dobi denar na njenem domu v Dravcljah.

Po svetu.

Ameriške ženske v boju proti alkoholu. Dne 7. aprila so v državi Illinois prvokrat volile ženske. Samo v Čikagi je bilo vpisanih v volilne imenike 217 tisoč 500 žensk poleg 455.000 moških. Nad 80 odstotkov se je poslužilo svoje glasovalne pravice, medtem ko se je moških udeležilo volitev samo 70 odstotkov. Torej je več politične zrelosti pri ženskah kot pri moških! Osem žensk je proglasilo kandidaturu za važna mesta na magistratu in z velikim zanimanjem se je pričakovalo uspeha volitev. V drugih delih države ima še kakih 50.000 žensk volilno pravico. Na dan volitve je bilo v volilnih lokalih ves čas živahno gibanje in kljub hudemu dežju se ženske niso dale odvrniti, da bi se ne poslužile volilne pravice. Toda v mestu Čikagi so vse ženske, ki so kandidirale na vodilna mesta v občinskem zastopu, propadle z znatno manjšino. Izven Čikage pa so ženski glasovi dosegli, da so prišli do veljave abstinence in temeperenčniki ter da se bode moralo v malih mestih in krajih zapreti kakih tisoč gostiln, ki so prodajale alkoholne pijače. Izmed distriktov, v katerih je bilo že pred volitvami prepovedano prodajati alkoholne pijače, se ni nobeden izneveril temperenčnemu gibanju in so se mnogokje izrekle za abstinenco tudi nadaljne občine. Ne glede na mesto Čikago je kakih 70 odstotkov žensk glasovalo proti prodajanju alkohola.

Poštnina v Egiptu za pisma in dopisnice je enaka, in sicer se prilepi znamka za 10 vin. Avstrija se je namreč pogodila tako z Egiptom. Pa koliko pisem prihaja zlasti iz slovenskih dežel, ki imajo znamko 25 vin. Škoda denarja. Najbolj čudno je še to, da se je večkrat že prigodilo, da je kdo prilepil na pismo znamko za 10 vin. poštni uslužbenec pa je zapisal na pismo, naj se prime našlovljenca za pomanjkljivo kolekovanje in kazen, torej za 30 h. V Egiptu so pa prečitali na pismo napisano globo, čudeč se, da so možne take uradne zmore.

Srbsko pristanišče ob Adriji. Trgovsko-obrtna zveza v Milanu se je kaj toplo zavzela pri italijanski vladi za znano srbsko zahtevo adrijskega pristanišča. Brez vresničenja te zahteve namreč italijanska industrija nikoli ne upa imeti uspeha. Italijanski zunanji minister Di San Giuliano

je trgovsko-obrtni zvezi odgovoril, da se laška vlada dobro zaveda velikega pomena, ki bi ga imelo tako gospodarsko srbsko pristanišče za italijanski eksport na Balkan in da vlada že razmotriva o teh projektih. Tu zopet vidimo, kako nas v balkanskem vprašanju italijanska vlada vedno prehiteva in si s takim ravnanjem pridobiva simpatije balkanskih Slovanov.

Zadnje vesti.

CEJARJEVO ZDRAVJE.

Dunaj. Včeraj popoldne se je cesar dobro počutil in sprejel običajne posete. Temperatura je normalna, kašlja pa še vedno. Upajo, da cesar v 6—8 dneh popolnoma ozdravi. Dvorjani pregovarjajo cesarja, da bi odpotoval v Miramar, a cesar pravi, da se popelje v Budimpešto, ko ozdravi.

Dunaj. Včeraj zvečer je bil izdan naslednji buletin: V cesarjevem počutku ni zabeležiti kake znatne izpremembe. Kartarni pojavi so neizpremenjeni. Srce, tek, moči zadovoljive.

Dunaj. Cesar se je včeraj mnogo bolje počutil, imel je najboljši tek, bil je jako živahen in pri najboljšem razpoloženju. Mrzlica je popolnoma izginila, kašlja še, a kašelj je rahlejši. Razpoloženje v cesarjevi okolici je najboljšje in je vse prepričano, da je ob danih okoliščinah smatrati, da je cesar napad prestal. Nadvojvoda Fran Salvator se je vrnil v Walsee, kar je tudi smatrati za ugodno znamenje. Sprehajati na prostem se seve cesar še ne sme, a tudi s temi sprehodi bo kmalu pričel, ako bo zboljšanje tako trajno. Vsi poizkusi, pregovoriti cesarja, da bi šel v kak kraj na jugu, n. pr. na južno Tirolsko ali v Miramar, so brezuspešni. Cesar odgovarja: »Zame je dva meseca oddiha na leto dovolj.«

Dunaj. (Uradno. — Došlo ob 1/3. uri popoldne.) O cesarjevem zdravstvenem stanju se poroča, da je cesarjev spanec ponoči motil kašelj. Kartarni pojavi so še vedno na isti višini, telesne moči in apetit pa je zadovoljiv. — Ta uradni komunike je povzročil nekoliko razburjenja. Avstrijska kronska renta je na borzi padla za 20 vinarjev, ogrska kronska renta pa za 50 vinarjev. Iz cesarjeve okolice javljajo: Kljub motenemu nočnemu miru se je cesar dopoldne počutil bolj čvrst kot jutraj. Opaziti ni bilo nikake napetosti, ponudena jedila je zaužil z velikim apetitom ter je šel na delo brez sledu kake utrujenosti. Kašelj ponoči nikakor ne smatrati za vzemirljiv pojav, ampak je to naravni zaključek razkrojenja katara. Cesar je popolnoma brez mrzlice, žila je normalna. Nadvojvoda Franc Ferdinand in njegova soproga nadvojvodinja Cita sta došla na Dunaj.

SIJAJEN PROTESTNI SHOD V VELIKOVCU.

Velikovec. Protestni shod, ki so ga sklicali koroški Slovenci kot odgovor na šinčevski shod nalašč v zagrizenem nemškutarskem Velikovcu na delavnik v sredo dne 22. t. m., je bil sijajno obiskan. Slovenci iz Velikovca in nad 300 slovenskih kmetov iz velikovške okolice je sijajno manifestiralo za pravice našega ljudstva na Koroškem in s glasno protestiralo zoper resolucije nemških hecarjev v Sinčivasi, ki so hoteli glasovati v imenu slovenskih kmetov, ki jih niti na zborovanje niso pustili. Na shodu sta govorila dr. Janko Brejč, msgr. Podgorc in drugi. Nasprotniki so imeli prej posvet, pa se niso upali na shod, ker bi jih bili naši v odgovor na dogodke v Sinčivasi pometal iz zborovališča. Na shodu je bil kot vladni zastopnik gospod komisar Matej Kaki. Ta shod je bil šele uvod za velik slovenski tabor v središču Podjunske doline, kjer bo dala masa koroških Slovencev odgovor na nemške predrznosti in pobalinstva.

MLADOČEHI PROTI OBSTRUKCIJI V DELEGACIJI.

Praga. Mladočehi so se izrekli proti temu, da bi Čehi tudi v delegaciji obstruirali. Obstrukcija Čehov je naperjena za odpravo protustavnih razmer na Češkem, zato je ta boj voditi le v državnem zboru, ne pa tudi v delegaciji. Kakor se čuje, sestanka načelnikov državnozbornih klubov, katerega so predlagali socialni demokrati, ne bo, kakor so tudi v političnih krogih mnenja, da ne bo nikakega poletnega zasedanja državnega zbora.

AFERA ŠVIHA.

Praga. Čimbolj se bliža sodnijska razprava na Švihovo tožbo proti »Narodnim Listom«, vedno bolj se v javnosti zopet pojavlja afera Šviha. Nekateri mladočeški listi nekako namigujejo, da bo proces gotove akcije čeških radikalcev v zadnjem zasedanju državnega zbora pojasnil, vsled česar da se bo marsikaj videlo v drugi luči. Senzacionalne so mnogoštevilne osebne izpremembe pri praški policijski direkciji, ki se spravlja v zvezo z afero Šviha. Celo predsednik praške policijske

direkcije, Krikava, bo baje odstopil, dočim so druge visoke osebe praške državne policije same prosile, naj se uvede proti njim disciplinarna preiskava ter so pre-stavljene. Vest, da bo radi Švihove afere odstopil tudi podpredsednik ces. namestništva v Pragi, »Union« demetira. »Narodni Listi« pišejo, da je policijska uradnica gospa Woldan, katero so sumili, da je dala »Narodnim Listom« material proti Švihi, službo sama pravilno odpovedala. Gospa Woldan je imela vpogled v najraznovrstnejše akte ter je pri državni policiji uživala veliko zaupanje. Švihovi prijatelji razglajajo, da politična policija tudi po aferi Šviha dobiva zaupne informacije o dogodkih v češkem taboru, iz česar naj bi sledilo, da Šviha ni bil špicelj, ampak da konfidentsko službo za policijo opravlja nek drug individvij v češkem taboru. Za Švihov državnozborni mandat kandidirajo češki narodni socialci magistratnega svetnika dr. Stehlika, državnoppravna napredna stranka pa realčnega profesorja Jož. Felixa.

STARČEVIČEVE KONFERENCE Z ISTRSKIMI POSLANCI.

Rab. Starčević biva od 6. t. m. vedno tu ter odide v soboto preko Zadra domov. Vest, da je v Opatiji konferiral z istrskimi poslanci, ni resnična.

REŠKI ŽUPAN NI POTRJEJEN.

Dunaj. Cesar izvolitve Zanelle za reškega župana ni potrdil.

KAJ STA SE DI SAN GIULIANO IN GROF BERCHTOLD DOMENILA?

Pariz. »Echo de Paris« poroča, da grof Berchtold in Di San Giuliano nista o ustanovitvi laške fakultete v Avstriji nič govorila, da pa sta se domenila, da se uvede medsebojno priznanje diplom. doseženih na italijanskih, odnosno avstrijskih univerzah. Pa še to ni verjetno, ker se diplome juridičnih fakultete v Italiji pri nas zaradi popolnoma drugačnega učnega načrta sploh ne morejo pripoznavati.

SKERLECZOVI KANDIDATI ZA HRVAŠKO VLADO.

Zagreb. Skerleczeva kandidata iz krogov koalicijske za hrvaško vlado sta: dr. Krišković za pravosodje in Mihaelovitch za gospodarstvo. Ban se je vrnil iz Pešte v Zagreb.

EKSPPROPRIACIJA.

Zagreb. Občinski svet v Jezeranah je sprejel protest proti eksppropriaciji.

MIROZOVI NA REKI PREPOVEDANI.

Reka. Ker so reški Italijani nedavno demonstrirali proti vojaški godbi, ker je sviral nekaj hrvaških komadov, je sedaj zagrebsko zborna poveljništvo prepovedalo vojaške mirozove na Reki za celo leto.

KONGRESA OGRSKIH NARODNOSTI NE BO.

Budimpešta. Nameravani kongres ogrskih narodnosti se ne bo vršil.

DEŽELNI ZBORI.

Dunaj. Nižjeavstrijski in predarlski deželni zbor sta sklicana na 28. t. m.

DELEGACIJE.

Dunaj. Delegacije bodo sprejete v budimpeštanskem dvoru v torek ob 4. uri popoldne.

SMRTNA KOSA.

Dunaj. Umrli je bivši nižjeavstrijski državni poslanec Fr. Riegler, star 76 let.

ANGLEŠKA KRALJEVA DVOJICA V PARIŠKI MESTNI HIŠI.

Pariz. Včeraj je angleška kraljeva dvojica posetila pariško mestno hišo, kjer je bil zbran pariški občinski svet in povabljeni gostje. Ko sta kralj in kraljica stopila v veliko posvetovalnico, so jima navzoči prirejali velikanske ovacije.

VOJSKA MED MEHIKO IN ZEDINJENIMI DRŽAVAMI.

Washington. Po zelo vihrani razpravi je ameriški senat odobril resolucijo, ki pooblasti predsednika Zedinjenih držav, da sme uporabljati armado, da dobi od Mehike zadoščenje. Mehikanskemu poslaniku v Washingtonu De Algari je Huerta naročil, da naj od državnega tajnika Bryanda zahteva potne liste, kar je poslanik tudi storil. Po poročilih iz New-Yorka se Amerikanci nič kaj ne ogrevajo za Wilsonov odločen nastop proti Mehiki.

Washington. Ko so včeraj Amerikanci izkrcali v Vera Cruz nadaljnje mornariške vojaške, so jih obstreljevali mehikanski ostrostrelci. Amerikanci so doslej izkrcali v Vera Cruz 1200 vojakov ter so zasedli celo mesto Vera Cruz. Ameriški konzul v Vera Cruz se je pogajal z mehikanskim generalom Maasom in šefom civilnih uradov, naj bi Amerikance podpirala, da zopet nastane red v Vera Cruz. General Maas je to odklonil.

London. Huerta je izjavil: Krivdo, sedanjega položaja nosijo Amerikanci. Mehika je vse storila, da varuje svojo čast. V treh tednih lahko spravimo skupaj armado 4 milijonov. Neodvisnost bomo branili, četudi vojska traja 25 let.

SAMOMUR TOVARNISKEGA RAVNATELJA.

Trst. Tu se je ustrelil ravnatelj »Avstrijske tovarne linoleja« Rudolf Hoffmann. Bil je v industrijskih krogih zelo znan. Vzrok je baje nevrastenija.

KRANJEC SE UBIL NA REKI.

Reka. Kranjec, voznik Jožef Puček pri Titli je v pijanosti padel v kanal Rječine in se pri tem na glavi tako zelo poškodoval, da je bil precej mrtev, dasi so mu takoj na pomoč priskočili.

Nove šmarnice za leto 1914. ne bodo izšle. Radi tiskarske stavke, ki je izredno dolgo trajala, ni bilo mogoče pravočasno prirediti novih šmarnic. Na razpolago so pa še lansko leto izšle.

»Dr. Jeršetove šmarnice, Mati čudovita«. Cena 2 K za vezan izvod, zlata obreza 3 K. — V te šmarnice je povil dr. Jerše najlepše cvetove, kar jih je našel po vrteh Marijinih častilcev. Z govorniško silo, živahno, pestro in brez pretiranja nam kaže dr. Jerše Mater čudovito, njene prelepe prednosti in čednosti. Že naslovi šmarnic so kakor lepi cvetovi v vencu Marijinem: Lilijska libanonska, Mati dobrega sveta, Mati lepe ljubezni, Mati veselja, Žena obdana s solncem, Dolorosa itd. Največja prednost teh šmarnic pa je, da so govori o Mariji povzeti iz dogme. Najlepše, kar vemo o Materi božji, je povedano v dogmi in te šmarnice takorekoč poganjajo iz Marijine dogme, kakor poganjajo bele majniške šmarnice iz plodne zemlje. Šmarnice imajo izredno priročno obliko ter so jim pridejane tudi lepe mašne in druge molitve.

Dalje so na razpolago tudi še

»Šmarnice arskega župnika«. Razlaga lavretanskih litanij z življenjepsom bl. župnika J. Vianaja. Cena za vezan izvod 2 K. V šmarnicah so zbrane v krasen venec vse prošnje lavretanskih litanij in v izglelih opisano sveto življenje gorečega Marijinega častilca arskega župnika.

V zalogi so tudi še:

»Godec, šmarnice, Devica verna«. Cena 2 K za vezan izvod. — »P. Ladislav, šmarnice, Marijine čednosti in dobrote«. Cena 2 K za vezan izvod. — »Vole, šmarnice, Marija v predpodobah in podobah«. Cena 2 K za vezan izvod. — »Kerčon, šmarnice, Marija podoba pravice«. Cena 2 K za vezan izvod. — »Salve Regina, šmarnice romarja Jeruzalemskega. Cena 2 K za vezan izvod.

Cerkvena skladba za mesec majnik.

(Šmarnice, Vnebohod, Binkošti.)

Anton Foerster. I. zbirka Marijinih pesmi za tri moške ali ženske glasove z orglami. Part. 1 K 80 vin., glasovi po 40 vin. Foerster Anton. II. zbirka Marijinih pesmi, op. 19.; 12 Marijinih pesmi za mešan zbor. Part. 1 K 80 vin., glasovi po 40 vin.

Gerbič Fran. Slava nebeške Kraljice. 20 Marijinih pesmi za mešan zbor. Part. 3 K, glasovi po 60 vin.

Kimovec Fr. Rihar renatus. 21 raznih pesmi za mešan zbor. Part. 3 K, glasovi po 40 vin.

Sattner p. Hugolin. Marijine pesmi za mešan zbor in orgle. Part. 1 K 80 vin., glasovi po 50 vin.

Premrl Stanko. 12 Marijinih pesmi za mešan zbor in orgle. Part. 1 K 80 vin., glasovi po 40 vin.

Hribar p. Angelik - Premrl St. Slava Brezmadežni. Zbirka Marijinih, obhajilnih, litanij in drugih napevov; za mešan, ženski ali moški zbor. Druga izdaja. Cena vezani knjižici 1 K 80 vin., broš. 1 K 20 vin.

Faist dr. Ant. Marijine pesmi za mešan zbor. Part. 1 K 80 vin., glasovi po 25 vin.

Laharnar J. Šmarnične pesmi za mešan zbor. Part. 1 K 30 vin.

Gum Ant. V ponižnosti klečimo in 5 Marijinih pesmi. Part. 1 K.

Faist dr. Anton. 10 cerkvenih pesmi za mešan zbor. Part. 1 K 50 vin., glasovi po 25 vin.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 23. aprila 1914.

Pšenica za april 1914.	12 91
Pšenica za maj 1914.	12 81
Pšenica za oktober 1914.	11 75
Rž april 1914.	10 61
Rž za oktober.	9 08
Oves za oktober.	7 96
Koruza za maj 1914.	6 86
Koruza za julij 1914.	7 02

Steckenpferd-lilijino mlečno mlo

Bergmann & Co., Tešin ob Labi

je slajkoprej neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. Vsaši dan povalnice. Dobi se povzroč 20 vin.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalosno vest, da je naš iskreno ljubljani oče, brat, gospod

Avgust Križaj

c. kr. fin. straže komisar v pokoju

po dolgi in mučni bolezni previden s sv. zakramenti danes ob 4. uri jutraj mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega rajnika se vrši jutri dne 24. aprila ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Kolodvorska ulica št. 200 na pokopališče k Sv. Križu v lastno grobnico.

Sv. meseče zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Zemljica mu bodi lahka!

Sp. Šiška, 23. aprila 1914.

Žalujoči ostali.

Rogaški

Tempel

vrelec. Dietetična namizna pijača s obilno ogljikovo kislino. Pospešuje prebavo in izmenjavo snovi.

Styria

Zelo koncentriran medicinski sirup, priporočljiv pri kroničnem žolčnem kataru, sapritja, Brightovih ledicah, vrančnik oteklinah, jetrnih trdnih, slatičih, snovnoizmeničnih boleznih, katarh dihalnih organov.

Donati

Zdravilo vrelec najvišje vsebine svoje vrste. Zlasti uporaben pri kroničnem črevesnem kataru, obstopitvi žilnih kamnih, točedi trganju, sladkovni bolezni

Najmočnejši

prirodni vrelec magnezijo-glauberske soli.

Zaloga:

Mikael Kastner in H. Sarabon, Ljubljana

Prodaj prostovoljno 1378

posestvo v Borjah

št. 4 pri št. Lambertu z vsem premičnim blagom t. j. 8 vozov, 6 govedi, 3 konji, 11 prešičev, slamoreznica, mlatilnica itd. za 20.000 K. Hiša in gospodarsko poslopje sta prostorna in v dobrem stanju. Franc Pavšek, sed. posestnik.

Moj svak

Adolf Leeb,

uradnik vzajemne zavarovalnice v Ljubljani

se tam potem resno opominja, naj neha žaljivo govoriti o moji osebi, ker bi bil sicer svoji duhovski časti dolžan, ga sodnisko zasledovati.

Fran Indof,
župnik Javorski.

Na Javorji pri Litiji, 22. aprila 1914.

Vzamem takoj lepo, mebllov., separatno

SOBO

event. s kabinetom, sredi mesta. Dopisi do 26. t. m. s šifro »Gradec 32« na upravo »Slovenca«. 1374

Absolvent trgovske šole išče službo

praktikanta.

Zmožen je slovenščine in nemščine, slovenske in nemške stenografije ter strojepisja. Nastop takoj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 1373.

Išče se

šofer za Gorenjsko

zmožen slovenskega in nemškega jezika. Dopisi pod šifro »E 1376« na upravo »Slovenca« do 20. t. m.

Koncipijent

z večletno odvetniško prakso in substitucijsko pravico želi premeniti službo. — Več se polzve pri upravnistvu »Slovenca« pod št. 1375.

Dobro upeljana

mizarska obrt

s posestvom in vso opravo se radi družinskih razmer zelo ugodno takoj proda; dela je za leto dni naprej, tako da je izključena vsaka izguba. Denarja je treba le 5—6000 kron. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 1380. (Znamka.)

Nizke cene!

Kupujte in naročajte sukno, modno blago, perilo i. dr. pri

347

Zahtevajte vzorce!

LENASI

Ljubljana,
Stritarjeva ulica 4.
Vseobecno razpisovalno

GERKMAN

Fran Erjavec, Hudo brezno in druge povesti. Cena 60 vin. — Erjavčeve povesti, katere prinaša II. zvezek »Zbirke slovenskih povesti«, moramo prištevati pač najbolj priljubljenim v slovenskem slovstvu, saj zavzema tudi Erjavčev eno najodličnejših mest med našimi pisatelji. Malo pisateljev zna pisati tako iskreno in zanimivo kot Erjavec, ki je znal položiti srce in dušo v pisano besedo ter opazovati in popisati naravo in njeno življenje kot noben drugi. Ker nam navedena zbirka nudi Erjavčeve izbrane povesti »Hudo brezno ali gozdarjev rejnec«, »Ni vse zlato, kar se sveti«, »Izgubljeni mož«, »Ena noč na kumu«, »Mravlja«, po tako nizki ceni, naj si jih vsakdo nabavi.

Kot I. zvezek »Zbirke slovenskih povesti« je izšla Jos. Ogrinčeva povest »Vojnimir, ali poganstvo in krst«. Povest iz časa pokrščevanja Slovencev. Cena 60 vin. V tisku je pa in izide v najkrajšem času III. zvezek, ki bo obsegal »Vesele povesti« in sicer Jos. Jurčičevo »Pravda med bratoma« in Jakličevi dve povesti »Za možem«, »V pustih je šla« itd.

Zbirka izhaja četletno in stane posamezni zvezek samo 60 vin. Ker prinaša ta zbirka najlepše povesti naših domačih pisateljev in ima izredno nizko ceno, naj si jo naroči vsaka slovenska hiša.

Naročajte „Slovenca“!

Pozor!

Odjemalci kvasa ali drož!

Na „Poslano“ v Vašem listu z dne 20. t. m. št. 88 moram pojasniti, da tudi jaz prodajam sedaj špiritne drože po kron 1'20 za kg in to še celo v Ljubljani in okolici na dom postavljeno, katere so preje stale samo K 1'—. Te vrste špiritne drože izdeluje 24 tovarn I. vrste; to so materičine, žitne drože pa edino le ena in to je veletovarna Max Springer na Dunaju, katere so gospodom pekarjem kakor strokovnjakom dobro znane, in te vrste drož moram le jaz svojim odjemalcem ponuditi in to po K 1'40, za kg ne pa druga izdelavnica drož tu, katera ni v resnici — v zvezi tovarn drož na Dunaju katere so sploh povišale cene drož.

Pri poštni pošiljavi stanejo špiritne drože franko poštne samo K 1'30, torej še vedno ugodnejša cena, kakor ista konkurenčne ponudbe.

Priporočam se cenj. odjemalcem za obilna naročila ter jamčim za dobro in točno postrežbo in bilježim

z vespomošovanjem

Maks Zaloker.

Mlad trgovski sotrudnik

se sprejme za trgovino z mešanim blagom na deželi Jos. Borštnar, Sv. Križ pri Litiji. 1367

Prodajalka

mešane in manufakturne stroke, večja slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, želi premeniti službo. Kje pove upravn. biro „Slovenca“ pod številko 1319. (Znamka.)

Pletilni stroj

dobro obranjen, malo rabljen, se takoj proda po ugodni ceni. Več poizve se Poljanska cesta št. 6 pri G. Murmayr. 1292

Kavarna J. Zalaznik

priporoča vsem Ljubljancem in gos om z deželo

najboljši zajtrk

kakor priznalo dobro belo kavo, čokolado, kaka, čaj, tine likerje in najilnejšo pecivo. 3410

Dr. vitez Hugo pl. Porenta

primarij dobrodelnega zavoda v Trstu, potrjuje, da tinktura za želodec lekarnarja Piccolija v Ljubljani, Dunajska cesta, pri motenju delovanja prebavnih organov vedno najbolje učinkuje. Steklenica 20 vinarjev.

Naročila sprejema lekarna

G. Piccoli

677 Ljubljana.

CYCLES KINTA K.C.L.

so splošno priljubljeni ker so nedosežni v teku in trpežnosti.

Blagovolite si jih ogledati ali zahtevajte cenik.

Karel Čamernik & Ko.

špecialna trgovina s kolesi, avtomobili, motorji in posameznimi deli.

Mehanična delavnica in garaža

Ljubljana

Dunajska cesta št. 9-12.

500 kron!

Vam plačam, ako Vam moj uničevalec „RIAMAZILO“ ne odpravi Vaših kurjih oces bradavic in trde kože v treh dneh brez bolečin. Cena lončku z jamstvenim pismom K 1'—, 3 lončki K 2'50. Na stotine poštvalnih in priznanih pisem. 3642

Kemeny, Raschau (Kassa) I.

Poštni predaj 12/160, Ogrsko.

SANATORIUM EMONA

ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI. PORODNIŠNICA.

LJUBLJANA - KOMENKEGA ULICA 4

SEPIZIRANIK PRIMARJ DR. FR. DERGANČ

Prvo čisto slovan. kopališče na Jadranu

Baška „Hotel Velebit“

(lastnik A. Tudor)

na otoku Krku (Veglia) v Istri. Izvrstna kuhinja. Nikake zdraviliške takse. Hotel ima krasno lego, oddaljen je samo 20 korakov od morja nasproti kopališča. Nova, moderna zgradba, preskrbljena z izborno pitno vodo. Pred hotelom krasna terasa. Z Reko vsakodnevna parobrodna zveza.

Vsa pojasnila daje zastoj in brezplačno lastnik hotela. 1105

Najcenejši nakup

otroških vozičkov

pri tvrdki J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Tezije c. 13-18. Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. 767

Zlate svetlinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobodistil sredstvo

Seydlin

Izdelovatelj O. Seydl

Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

„ZENIT“

Tovarne za Asbestškrilj „Zenit“

družba z omejeno zavezo Mor. Zumberk

dobavljajo najboljši in najcenejši krovski material.

926

Vseh oči se obračajo na dobre elegantne čevlje, zakaj ne na Vaše?

Ako hočete imeti dobre, trpežne in kljub temu elegantne čevlje, poskusite pri

Fran Szantner, Ljubljana,

Selenburgova ulica šte. 4.

K 12'50 16'50
20'50

Domača tvrdka

Zunanja naročila 1127 obratno

Cene brez konkurence

Modni salon Marija Götzl

Priporočamo domačo solidno tvrdko

Velika zaloga damskih in otroških slamnikov v najnovejših oblikah vseh vrst ter športnih čepic

Židovska ul. 8

Zaini klobuki vedno v zalogi

Popravila se sprejemajo